

Evropská
komise

[ZIMA 2014 ▶ Č. 51]

panorama

inforegio

▶ Nová Komise se ujímá úřadu

Regionální politiku EU
povede Corina Crețuová

- ▶ Politika soudržnosti podporuje investice v oblasti klimatu a energetiky
- ▶ Jak dál s územní spoluprací?
- ▶ Vzájemné učení se pro posílení administrativní kapacity

Regionální
a městskou
politiku

▶ ÚVODNÍK	3
Walter Deffaa, generální ředitel pro regionální a městskou politiku	
▶ ROZHOVOR POLITIKA SOUDRŽNOSTI MŮŽE VRÁTIT EVROPU ZPĚT NA SPRÁVNOU CESTU	4-7
Corina Crețuová, komisařka pro regionální politiku	
▶ TÉMA POLITIKA SOUDRŽNOSTI, ZMĚNA KLIMATU A ENERGETICKÁ BEZPEČNOST	8-11
▶ SILNÉ ZASTOUPENÍ REGIONÁLNÍCH PARTNERŮ NA OPEN DAYS 2014	12-15
▶ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE V REFORMOVANÉ POLITICE SOUDRŽNOSTI	16-19
▶ STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT	20-21
▶ PLAKÁT FOTO SOUTĚŽE „EVROPA V MÉM REGIONU“	22-23
▶ POSILOVÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ KAPACITY PRO ŘÍZENÍ FONDŮ ESI	24-26
▶ VÍCEÚROVŇOVÁ SPRÁVA – VAN DEN BRANDOVA ZPRÁVA	27-29
▶ EZFRV: EKONOMIKA VENKOVA A UDRŽITELNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V EVROPĚ	30-33
▶ MĚSTSKÁ AGENDA EU – DALŠÍ KROKY	34-35
▶ POSUZOVÁNÍ ÚČINNOSTI POLITIKY SOUDRŽNOSTI	36-37
▶ MAPY	38-39
Průměrná délka života: EU a USA	
▶ ITALSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ RADY EU	40-41
▶ PROJEKTY	42-43
Příklady projektů z Německa a projektů Evropské územní spolupráce	
▶ PŘIPRAVOVANÉ AKCE	44

Fotografie (str.):
Obálka: © Evropská komise
Str. 3, 4-5, 7, 14, 18, 20, 27, 29, 41: © Evropská komise
Str. 8: © Y. Le Gal – Médiathèque EDF
Str. 9: © Ecoplus
Str. 18: ilustrace © Shutterstock
Str. 20: © Projekt FIN EN
Str. 21: Adela Nistora, Ieva Viksne, Kristina Griguoľe
© Evropská komise
Str. 30: © Shutterstock
Str. 31: vlevo: Photoman29 © Shutterstock, vpravo: Iakov Filimonov
© Shutterstock
Str. 32-33: Auremar © Shutterstock
Str. 34-35: Slovinsko: Matej Kastelic © Shutterstock, Španělsko: J2R
© Shutterstock, Německo: Mezzotint © Shutterstock
Str. 40: © Gilda Carbone
Str. 42: © Enertrag/Tom Baerwald
Str. 43: © B.NEW

Tento časopis se tiskne v angličtině, francouzštině a němčině na recyklovaném papíře. Je k dispozici on-line ve 22 jazycích na http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_cs.cfm

Obsah tohoto vydání byl dokončen v listopadu 2014.

PŘÁVNÍ INFORMACE

Evropská komise ani žádná osoba za ni jednající nenese odpovědnost za použití informací obsažených v této publikaci ani za chyby, které publikace navzdory pečlivé přípravě a kontrole může obsahovat. Tato publikace nemusí nutně odrážet názory ani stanoviska Evropské komise.

ISSN 1725-8197

© Evropská unie, 2014

Reprodukce je povolena za podmínky uvedení zdroje.

Při použití/reprodukcii materiálů třetích osob podléhajících ochraně autorským zákonem je třeba si takové povolení vyžádat od příslušných vlastníků autorských práv.

▶ ÚVODNÍK

Walter Deffaa

Generální ředitel pro regionální
a městskou politiku,
Evropská komise

V tomto čísle časopisu *Panorama*, prvním od doby, kdy se úřadu ujala nová Komise, vítáme s velkým potěšením novou komisařku pro regionální politiku, **Corinu Crețuovou**. Máme štěstí, že se jedná o političku s bohatými zkušenostmi získanými v institucích EU a znalostí reality našich regionů, od těch nejbohatších, po ty nejchudší.

Současně využíváme této příležitosti, abychom poděkovali komisaři **Johannesi Hahnovi**. Ve své funkci dosáhl mnoha úspěchů se snahou nově zacílit politiku soudržnosti tak, aby se stala základním evropským nástrojem pro podporu investic s cílem vytvářet pracovní místa, podporovat MSP, výzkum, inovace a úspory energie. Díky jeho úsilí bude podoba nových programů na období let 2014–2020 plně schopna přispět k hlavním prioritám EU.

Zelená pro dohody o partnerství

S potěšením můžeme oznámit, že bylo dokončeno a schváleno všech 28 dohod o partnerství s členskými státy. Každá dohoda o partnerství představuje národní strategii pro optimální využití evropských strukturálních a investičních fondů (ESI) v nadcházejících sedmi letech.

V roce 2015 se v jednotlivých členských státech již naplno rozeběhnou operační programy (OP), které definují regionální investiční plány na období 2014–2020. Mnoho z nich se pravděpodobně stihne schválit do konce roku, zbývající OP by měly

být přijaty v první polovině roku 2015. Operační programy budou mít dopad na celou řadu klíčových priorit EU, například energetickou bezpečnost, problematiku změny klimatu, digitální ekonomiku, rozvoj měst a podporu MSP.

Jak se dočtete v tomto čísle časopisu *Panorama*, Komise se již aktivně snaží zlepšovat administrativní kapacitu členských států, aby dokázaly využívat fondy ESI a řádně řídit programy. Prostřednictvím inovačních školení a propojování národních specialistů pomáháme rozvíjet dovednosti našich kolegů v členských státech.

25. výročí územní spolupráce

Toto číslo se zabývá rovněž programy Interreg, které vybízí regiony a města z různých členských států EU k vzájemné spolupráci a k vzájemnému učení se prostřednictvím společných programů, projektů a sítí. Evropská územní spolupráce, obecně označovaná též zkratkou Interreg, která v příštím roce oslaví 25. výročí, se stala jedním z důležitých úhelných kamenů evropské politiky soudržnosti. Tyto projekty nastolily prostředí důvěry a daly vzniknout pocitu solidarity mezi regiony, přivedly obyvatele ke spolupráci a zajistily společná řešení pro sdílené problémy, ať již šlo o oblasti inovací, zdravotnictví, infrastruktury, školství, odborné přípravy či energetiky. V období 2014–2020 bude do spolupráce mezi regiony a územními, sociálními a ekonomickými partnery investováno téměř 10 miliard EUR v rámci asi 100 programů spolupráce.

► „POLITIKA SOUDRŽNOSTI MŮŽE VRÁTIT EVROPU ZPĚT NA SPRÁVNOU CESTU“

CORINA CREȚUOVÁ

1. listopadu převzala Rumunka Corina Crețuová otěže od Johannese Hahna a stala se komisařkou pro regionální politiku. Po osmi letech strávených v Evropském parlamentu je dobře obeznámena s vývojem nové politiky soudržnosti i s jemným předivem vztahů v EU. Je odhodlána zajistit reálné přínosy pro všechny regiony Evropské unie.

Nová komisařka pro regionální politiku **Corina Crețuová** bude dohlížet nad využitím největšího evropského rozpočtu na investice a hospodářský rozvoj ve výši 351 miliard EUR.

„Jsem velmi ráda, že mi byla svěřena agenda regionální politiky. Jejím cílem je realizovat účinné investice v regionech a díky tomu představuje jednu z nejdůležitějších strategických politik, které mohou vrátit Evropu zpět na správnou cestu. Evropské strukturální a investiční fondy nyní nabízejí k užití zdroje, které méně rozvinutým regionům pomohou k vyšší konkurenceschopnosti a pokročilejším regionům pomohou dosáhnout dokonalosti. Je důležité, aby politika soudržnosti pracovala pro všechny obyvatele Evropy.“

Corina Crețuová dříve pracovala jako mluvčí rumunského prezidenta, je zkušenou novinářkou a vzděláním ekonomka.

Během posledních osmi let byla poslankyní Evropského parlamentu (EP) a zastávala funkci místopředsedkyně Výboru pro rozvoj a později též funkci místopředsedkyně EP.

„Jako poslankyně EP jsem měla možnost hodně cestovat po celé Evropě i do jiných částí světa a setkávat se s mnoha lidmi a specificky vyhraněnými skupinami. To mi pomohlo porozumět tomu, co potřebují a co jim dělá starosti.“

Dobré vztahy s parlamentem

Díky své práci v parlamentu má jasnou představu o tom, co tento volený orgán se svými posílenými pravomocemi od Komise očekává. Nová komisařka má v úmyslu udržovat těsné vazby s Evropským parlamentem, poskytovat pravidelné zprávy a vést dialog s poslanci EP.

„To je důležité samozřejmě z hlediska odpovědnosti, ale je to lepší i pro vysvětlování a komunikaci v této rozsáhlé a často složité oblasti politiky,“ vysvětluje. „V Evropském parlamentu je dnes mnoho nových tváří – změnilo se asi 60% poslanců. Mnozí z nich přicházejí s praktickými zkušenostmi z práce v regionech. Je důležité dělit se s nimi o informace a naslouchat jejich nápadům.“

CURRICULUM VITAE

Corina Crețuová se narodila v Bukurešti. Než se dala na novinářskou dráhu, vystudovala ekonomii. V letech 1990 až 1992 působila jako reportérka a komentátorka pro několik rumunských novin. V období 2000 až 2004 zastávala funkci poradkyně a mluvčí rumunského prezidenta a pracovala jako vedoucí oddělení pro komunikaci. Do rumunské politiky vstoupila v barvách sociálně-demokratické strany (PSD), v níž rychle dosáhla postu místopředsedkyně strany.

V roce 2007 se Corina Crețuová stala poslankyní Evropského parlamentu, kde působila v celé řadě výborů: Zaměstnanost a sociální věci (2007–2012 a 2014), Občanské svobody (2014), Rozvoj (2009–2014), Zahraniční věci (2009–2014) a Zvláštní výbor pro finanční, hospodářskou a sociální krizi (2009–2011). Účastnila se rovněž mnoha oficiálních delegací, zejména Parlamentního shromáždění Unie pro Středomoří, angažovala se ve vztazích se Spojenými státy, Izraelem a při jednání EU–Srbsko. V období 2012 až 2014 působila jako místopředsedkyně skupiny Progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu. Je autorkou knihy *România europeană* („Evropské Rumunsko“).

► Corina Crețuová s komisařem pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů Jonathanem Hillem (vlevo) a s prvním místopředsedou Evropské komise Fransem Timmermansem.

Zlepšování čerpání fondů

V říjnu absolvovala Corina Crețuová detailní dotazování během veřejného slyšení v Evropském parlamentu, které předcházelo potvrzení jejího jmenování. Zdůraznila zde celou řadu klíčových oblastí, kde je třeba podniknout okamžité kroky. Jednou z těchto oblastí je i zlepšení schopností členských států získávat a spravovat investiční fondy dostupné z Bruselu. „Institucionální kapacita, řádná správa a silné partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou, podle mého názoru, ještě důležitější než peníze. Jsou zásadně důležité pro navržení a realizaci úspěšné politiky soudržnosti,“ uvedla. „Definují podmínky nezbytné pro to, aby investice měly trvalý ekonomický dopad.“

Všechny dohody o partnerství byly schváleny

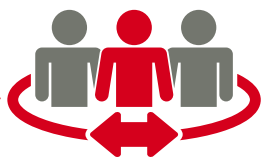
„Dohody o partnerství, které jsou nyní již všechny schváleny, představují vhodný strategický rámec, který plně odpovídá doporučením Komise pro konkrétní země a strategii Evropa 2020. Nabízejí platformu pro rozvoj lépe zaměřených programů na základě jasných priorit. A tyto dohody budou nyní zahrnovat explicitnější požadavky na hodnocení a výkonnost.“

„**Nová politika soudržnosti je opravdu navržena tak, aby přinesla skutečnou změnu do života lidí v Evropě, zejména stimulací hospodářského růstu a tvorby pracovních míst v regionech.**“

► CORINA CREȚUOVÁ – EVROPSKÁ KOMISAŘKA PRO REGIONÁLNÍ POLITIKU

Politika soudržnosti nenabízí standardní, univerzálně platný ekonomický recept, vysvětluje. Jde o politiku, vycházející z místních podmínek, která potřebuje diferenciaci podle území a která přistupuje k ekonomickým kapacitám – včetně těch méně viditelných – i k příležitostem všech jednotlivých regionů individuálně.“

„Politika soudržnosti působí v celé EU blízko základní úrovně a je ideální pro porozumění a zohlednění regionálních specifik,“ uvádí. „Takový přístup může skutečně pomoci přeměnit vizi předsedy Junckera o růstu a pracovních místech v realitu.“

NOVÁ GEOMETRIE EVROPSKÉ KOMISE

Předseda nové Evropské komise, **Jean-Claude Juncker**, změnil způsob fungování komisařů a správy agend.

Byla vytvořena skupina „dohlížejících“ místopředsedů. Ti budou hrát koordinační úlohu a budou spolupracovat s jednotlivými komisaři, aby bylo zajištěno, že rozvoj politik bude plně synchronizován s celkovým strategickým směřováním politik EU.

„Pro mě jako komisařku pro regionální politiku je práce v tomto novém uspořádání přínosem. Komisaři budou vzájemně spolupracovat a sdílet zdroje v proměnlivé struktuře, přičemž je bude koordinovat místopředseda, jenž bude jednat jménem předsedy,“ komentuje tento koncept komisařka **Corina Crețuová**.

„Jsem pro, aby vítězila kolegalita a nedocházelo zbytečně k rivalitě mezi oblastmi a vymezování hranic vlivu. Tento nový systém by nám měl umožnit rychle nově nasadit zdroje, které mají řešit urgentní priority, věnovat soustředěnou pozornost a provádět společná opatření všude tam, kde je to skutečně naléhavé.“

Komise nedávno přijala nové sdělení o pracovních postupech, které vysvětluje, jak bude nový systém fungovat.

Nová pracovní skupina

Z iniciativy komisařky vznikla speciální pracovní skupina, která má pomáhat zemím s nejnižší mírou čerpání zdrojů zlepšit jejich kapacitu pro plánování a investice.

Pracovní skupina bude spolupracovat s regiony, na které cílí, aby jim pomohla zlepšit jejich schopnost čerpání fondů EU, zejména financí, které zbyly z programového období 2007–2013. Má též v plánu podívat se na některé regiony, které již získaly velké množství prostředků, ale vykazují nedostačující hospodářský růst. „Potřebujeme analyzovat, co se tam děje,“ říká.

Na širší úrovni má komisařka v úmyslu mobilizovat technickou pomoc, odbornost a poradenství, a to mimo jiné i pomocí mechanismu územní spolupráce. Cílem je pomoci řídicím orgánům definovat strategie, provádět výběr projektů a připravit „zásobárnu“ projektů, v souladu se strategií a výkonnostními předběžnými podmínkami stanovenými pro nové programové období.

„Především mám v úmyslu poskytovat adekvátní podporu pro využití všech nových regulačních možností a finančních nástrojů,“ dodává.

„Naprostou souhlasíme se vším, co usnadní život příjemcům, včetně zjednodušení. Rozhodně však nemíníme příliš uvolnit kontrolní mechanismy. Máme odpovědnost vůči daňovým poplatníkům za to, že zajistíme, že prostředky budou vynaloženy řádně. To je otázka rovnováhy.“

„V následujícím roce bych chtěla ustavit skupinu pro zjednodušení. Jejím úkolem by mělo být zajistit, aby naše prostředky doputovaly ke konečným příjemcům rychle a efektivně. Zde mám na mysli zejména MSP.“

Řádné řízení a nulová tolerance podvodů

Během říjnového slyšení s poslanci EP komisařka také zdůraznila význam zajištění řádné správy při implementaci fondů ESI a nulovou toleranci podvodů.

„Jsem přesvědčená o účinnosti preventivních opatření. Lze toho dosáhnout vhodným školením a sdílením doporučených postupů v celé Evropě. Posílit je třeba zejména administrativní kapacitu celé řady řídicích orgánů v oblasti veřejných zakázek a státní podpory,“ vysvětluje.

„Kromě toho je třeba vybědnout k dalším kontrolám výkonnosti. To je zásadně důležité, chceme-li trvale podpořit zlepšování naší politiky a to, jak je schopna reagovat na potřeby lidí.“

Ohledně prevence podvodů zdůrazňuje komisařka potřebu prosazení transparentnosti a vyšší odpovědnosti. „Je důležité, abychom se vyhnuli ‚pozlacování‘ a přidávání zbytečných zátěží, které často zneužívání prostředků pouze skrývají a komplikují, místo aby zneužívání bránily,“ informuje.

Nové sdělení k městské politice

Nová komisařka plně uznává význam těsnější integrace měst do politiky soudržnosti.

„Můj předchůdce změnil název generálního ředitelství tak, aby zahrnoval i městskou politiku, a s tím já plně souhlasím. V příštím roce mám v úmyslu připravit sdělení, které bude určovat úroveň našich ambicí na poli městské politiky. Proběhne inventura našich současných iniciativ, včetně pilotních opatření a sítě URBACT, a nových regulačních příležitostí k prosazování integrovaných městských a místních programů.“

▶ Na návštěvě v novém bukurešťském Národním ústavu fyziky a jaderného inženýrství Horii Hulubeie spolu s Eugenem Tedorovicí, rumunským ministrem pro fondy EU (nahore třetí zprava) a v nové lince varšavského metra spolu s primátorkou Varšavy Hannou Gronkiewiczovou (dole, druhá zleva).

Makroregionální strategie

„Příprava makroregionálních strategií, například pro jadransko-jónskou oblast, jasně dokládá širší zaměření regionální politiky tak, aby při řešení společných regionálních problémů zahrnovala jak členské, tak nečlenské státy,“ vysvětluje Crețuová.

„Jak ale úspěšnost těchto programů posuzovat? Které jiné regiony mohou z tohoto přístupu těžit?“ ptá se komisařka.

„Institucionální kapacita, řádná správa a silné partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou, podle mého názoru, ještě důležitější než peníze. Jsou zásadně důležité pro navržení a realizaci úspěšné politiky soudržnosti.“

▶ CORINA CREȚUOVÁ – EVROPSKÁ KOMISAŘKA PRO REGIONÁLNÍ POLITIKU

Makroregionální strategie a strategie pro přímořské oblasti představují zajímavý nový přístup, který členskými státy a regionům nabízí možnost sdružovat své prostředky tak, aby mohly společně problémy řešit ruku v ruce prostřednictvím nových územních konfigurací.

„První výsledky baltské a dunajské strategie ukazují, že u účastníků roste povědomí o přínosech tohoto přístupu a že se u nich rozvíjí výrazný pocit vlastnictví a odpovědnosti,“ dodává. „Platí to především v oblastech souvisejících se životním prostředím: moře a řeky o administrativních hranicích nic neví.“

„Jadransko-jónská strategie se rozeběhla teprve nedávno a v budoucnu budeme spouštět ještě alpskou strategii,“ vysvětluje. „Potřebujeme je pečlivě sledovat, provést inventuru jejich výstupů a poučit se. Teprve poté můžeme přijmout další závazky.“

Energetická unie a jednotný digitální trh

Komisařka zdůrazňuje, že politika soudržnosti je klíčem i k realizaci vize evropské energetické unie i jednotného digitálního trhu.

„Nejde zdaleka jen o to, že z prostředků na politiku soudržnosti bude na tyto účely vyhrazeno téměř 40 miliard EUR v prvním případě a 14 miliard EUR ve druhém.“

„Kromě vynaložených peněz můžeme přispět ke vzniku energetické unie v mnoha směrech. Můžeme například zajistit decentralizovaný systém výroby energie z obnovitelných zdrojů na místní úrovni a podporu inteligentních systémů a energetických úspor v budovách, což může mít velký přínos například i z hlediska místní zaměstnanosti.“

„Pokud jde o jednotný digitální trh, potřebujeme nejen urychlit zavádění vysokorychlostního připojení, ale nejdůležitější je stimulovat poptávku po nových službách a aplikacích a zejména podporovat digitální podnikání, ve kterém může svůj talent uplatnit mnoho nadaných mladých lidí.“

Cesta vpřed

„Modernizovaná politika soudržnosti je navržena tak, aby přinesla skutečnou změnu do života lidí v Evropě, zejména stimulací hospodářského růstu a tvorby pracovních míst v regionech,“ zdůrazňuje Corina Crețuová.

„Máme před sebou vzrušující úkol. Nyní se musíme soustředit na rychlé a rozumné vyjednávání ohledně operačních programů. Musíme zajistit, aby nám politika soudržnosti dokázala pomoci překonat hospodářskou krizi a generovat tolik potřebná pracovní místa.“

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en

▶ ŘEŠENÍ ZMĚNY KLIMATU A ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI

INVESTICE V RÁMCI POLITIKY
SOUDRŽNOSTI A JEJICH SOUVISLOST
S ŘEŠENÍM UVEDENÝCH PROBLÉMŮ

Dnešní Evropa čelí na poli energetiky mnoha problémům, z nichž nejvýznamnější se týkají energetické bezpečnosti a dlouhodobých hrozeb, které přináší změna klimatu. Vše ukazuje na nutnost změny způsobu, jakým energií spotřebováváme, úspor energie a zlepšování účinnosti zdrojů. Jádrem řešení všech těchto problémů spočívá v politice soudržnosti EU, která poskytuje financování a strategickou motivaci pro zajištění významné změny.

Jedním z nejvýznamnějších úspěchů reformované politiky soudržnosti je zavedení povinných cílů pro investice podporující přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku. Hlavní důraz je přitom kladen na úspory energie a obnovitelné zdroje.

Díky tomu se v dohodách o partnerství, které jsou uzavírány s členskými státy a které určují plány výdajů z evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), těší prominentnímu postavení úspory energie a rozvoj obnovitelných zdrojů.

Aktuální údaje indikují, že téměř 38 miliard EUR z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Fondu soudržnosti (FS) bude vyčleněno na investice do nízkouhlíkové ekonomiky. Ve srovnání s obdobím 2007–2013 představuje toto číslo více než zdvojnásobení prostředků investovaných do této oblasti (viz graf na straně 10).

Za EU jako celek je tím jasně překročena minimální alokace, kterou požaduje nový předpisový rámec (jde téměř o polovinu více, než je vyžadováno). To potvrzuje, jakou důležitost přisuzují členské státy investicím do této oblasti.

Podpora nízkouhlíkové ekonomiky

Podpora nízkouhlíkové ekonomiky zahrnuje investice do úspor energie ve veřejné infrastruktuře, bydlení a podnicích, výrobu a využívání energie z obnovitelných zdrojů energie, inteligentní rozvodné sítě a udržitelnou městskou mobilitu, stejně jako výzkum a inovace v těchto oblastech.

Financování z fondů ESI zpřístupní místní a regionální veřejné správě a dalším orgánům podstatný objem prostředků. Tyto částky pak lze vhodně investovat do udržitelných opatření v oblasti energetiky.

Toto financování lze kombinovat s jinými zdroji, například soukromými, a pomocí pákového efektu tak podpořit projekty vyžadující vysoké investice. V mnoha případech představují tyto prostředky z fondů ESI základní prvek finančního balíčku, který je spouštěčem investičního projektu.

Politika soudržnosti a změna klimatu

Předcházení účinkům změny klimatu či jejich zmírňování představuje pro EU strategickou prioritu a je motorem jejího přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku a energetickou bezpečnost.

► BASSE-NORMANDIE/FRANCIE

Energie přílivu

Energie z oceánu představuje jednu z priorit strategie inteligentní specializace francouzského regionu Basse-Normandie. West Normandy Marine Energy, organizace založená v roce 2012 za účelem prosazování a organizace rozvoje oceánské energetiky v této oblasti, již přispívá k rozvoji nových technologií, které budou schopny využívat energii přílivu. Testují se prototypy od společnosti Alstom a dalších firem a chystá se budování elektráren v průmyslovém měřítku. Očekává se, že do roku 2030 se vývoj v oblasti přílivové energetiky v regionu zaslouží o 3700 pracovních míst.

► NIEDERÖSTERREICH/RAKOUSKO

Klastr Green Building

Klastr Green Building v Dolních Rakousích je síť nejnovativnějších místních firem, které působí v oblasti energeticky úsporných a udržitelných budov, přestaveb, energetické správy a energetických technologií. Za účelem řešení těchto problémů propojuje klastr odborníky na stavebnictví a správu budov s výzkumnými pracovníky. Klastr získal od EU příspěvek ve výši 1 milion EUR.

EU dosáhla shody, že nejméně 20% z jejího rozpočtu ve výši 960 miliard EUR na období 2014–2020 by mělo být vynaloženo na opatření spojená se změnou klimatu. To představuje asi trojnásobný nárůst z 6–8% podílu v období 2007–2013.

Evropa se usilovně snaží snížit emise skleníkových plynů a je hlavní světovou silou, která vybízí ostatní státy k tomu, aby ji následovaly.

Mají-li být splněny cíle EU pro rok 2020 v oblasti klimatu a energetiky za účelem snížení emisí skleníkových plynů (20%), zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie (20%) a zvýšení úspor energie (20%), je nutné v období do roku 2020 zásadně urychlit investiční aktivity.

Rámec politiky pro oblast klimatu a energetiky pro období do roku 2030, na kterém se shodli vůdci EU v říjnu 2014, se snaží zajistit další směřování k nízkouhlíkové ekonomice. Stanovuje nové cíle pro snížení emisí skleníkových plynů (40%), zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie (27%) a zvýšení úspor energie (30%).

Rámec politiky se také snaží budovat konkurenceschopnou a bezpečnou energetickou soustavu, která zajistí dostupnou energii pro všechny spotřebitele, zvýší bezpečnost dodávek

energie pro EU, sníží naši závislost na dovozu energie a vytvoří nové příležitosti pro růst a pracovní místa.

V reakci na politickou krizi na Ukrajině a celkovou důležitost stabilních a dostatečných dodávek energie pro občany a podniky v EU přišla v květnu 2014 Komise se strategií energetické bezpečnosti, která vychází z hloubkové studie energetické závislosti jednotlivých členských států.

Investice v rámci politiky soudržnosti budou nejen klíčovým nástrojem, který bude pomáhat členským státům splnit cíle strategie Evropa 2020, včetně hlavních cílů v oblasti klimatu a energetiky, ale který též přispěje k bezpečnosti dodávek energie, jak se zdůrazňuje ve sdělení Komise o evropské strategii energetické bezpečnosti.

Zelený růst

Nemalé investice nutné pro snížení spotřeby energie a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů mají velký potenciál vytvářet nové podniky a podnikatelské příležitosti, které budou stimulovat hospodářský růst a vytvářet pracovní místa. Již nyní dávají tyto investice Evropě konkurenční výhodu v celé řadě oblastí.

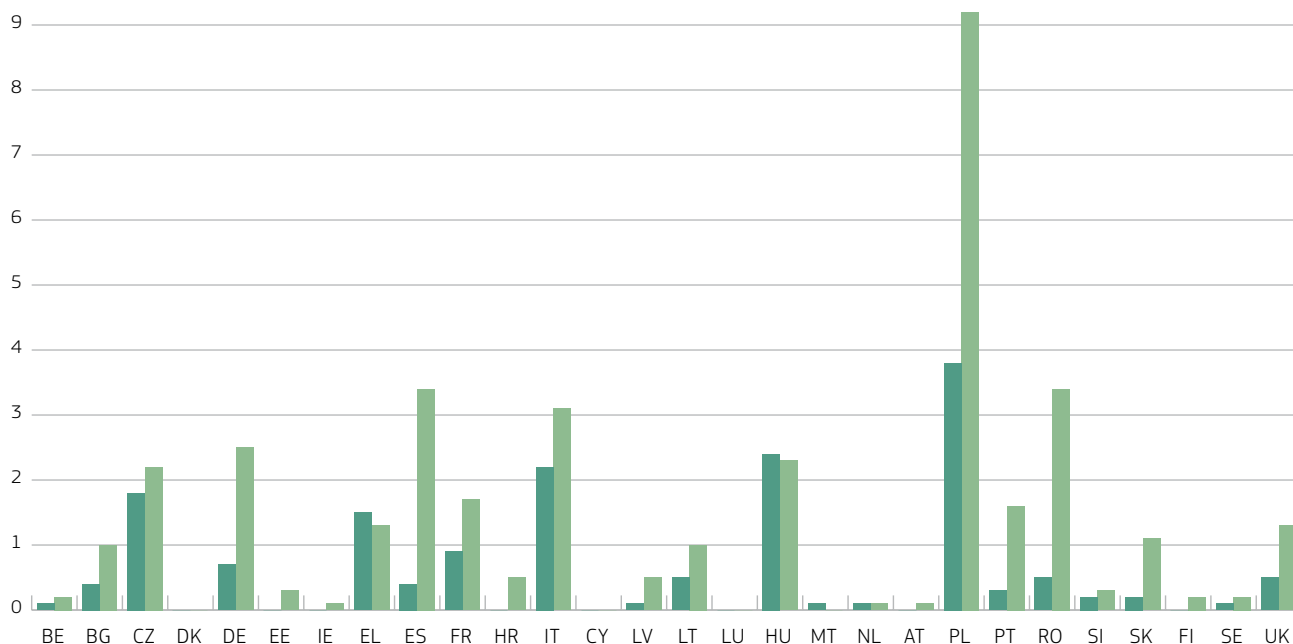
INVESTICE DO NÍZKOUHLÍKOVÉ EKONOMIKY

ČÁSTKY VYČLENĚNÉ V DOHODÁCH O PARTNERSTVÍ Z EFRR A FS NA INVESTICE DO NÍZKOUHLÍKOVÉ EKONOMIKY V OBDOBÍ 2014–2020 VE SROVNÁNÍ S ODHADOVANOU VÝŠÍ PODOBNÝCH ALOKACÍ V OBDOBÍ 2007–2013.

► MILIARDY EUR

2007–2013
2014–2020

Zdroj: Evropská komise

Očekává se, že globální poptávka po environmentálních technologiích, výrobcích a službách šetrných k životnímu prostředí a po nápadech z oblasti udržitelné konstrukce poroste v nadcházejících letech stále rychleji. Globální trh, jehož objem se v současnosti odhaduje na 1 150 miliard EUR, se může téměř zdvojnásobit. Průměrný odhad velikosti tohoto trhu pro rok 2020 se pohybuje kolem 2 000 miliard EUR za rok⁽¹⁾.

Členské státy a regiony EU mohou tyto příležitosti využít tím, že na tomto rostoucím trhu začnou podnikat. K tomu je ovšem zapotřebí více investovat do rozvoje výzkumu a inovací a do podnikatelských kapacit v oblastech, jako je udržitelná energetika, ekosystémové služby a ekoinovace.

Úspěšné zvládnutí přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, jež bude díky inovacím šetřit zdroje, bude do značné míry záviset na rozhodnutích, která budou přijímána na místní a regionální úrovni. Regionální politika bude zásadně důležitá pro mobilizaci potenciálu regionů a měst EU, pokud jde o odpojení růstu od nadměrné spotřeby zdrojů, zejména prostřednictvím strategií výzkumu a inovací pro inteligentní specializaci (RIS3).

Podpora „inteligentní energetické“ infrastruktury

Hlavním nástrojem pro investice do energetické infrastruktury na úrovni EU je Nástroj pro propojení Evropy, který pro období

2014–2020 alokuje 5,85 miliardy EUR na zlepšování transevropské energetické infrastruktury (TEN-E). Politika soudržnosti podporuje ale i investice do infrastruktury inteligentních rozvodných energetických systémů, skladovacích a přenosových systémů, a to především v méně rozvinutých regionech.

Zařadit sem lze i investice související s elektřinou a plynem, pokud přispívají k vývoji inteligentních systémů a doplňují investice pro podporu přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku.

Předběžné odhady uvádějí, že na tyto investice by z EFRR mohly být vyčleněny asi 2 miliardy EUR, což bude představovat významný příspěvek k bezpečnosti dodávek.

Přilákání soukromých investic pomocí financování z EU

Financování z politiky soudržnosti EU bude doplňováno národním spolufinancováním z veřejných i soukromých zdrojů. Členské státy vyjádřily politický závazek umožnit, aby v období 2014–2020 hrály důležitější úlohu finanční nástroje, jako jsou například půjčky, záruky či rizikový kapitál.

(1) „Spojení inteligentního a udržitelného růstu prostřednictvím inteligentní specializace – praktický průvodce pro řídicí orgány EFRR“:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/green_growth/greengrowth.pdf

Využívání finančních nástrojů v politice soudržnosti je trvale na vzestupu. V období 2007–2013 bylo oproti období 2000–2006 desetinásobné. V rámci probíhajících diskusí o programech by měly členské státy zvážit výhody využívání finančních nástrojů coby potenciálně účinnější a udržitelnější formy podpory investic do energetiky prostřednictvím využívání finančních nástrojů regionálních, národních nebo na úrovni EU. Ve skutečnosti je tento sektor pro využití finančních nástrojů obzvláště vhodný. A také úspěšný.

Granty lze používat jako doplněk – například k podpoře komplexních renovací budov nad rámec minimálních požadavků na energetickou účinnost, k podpoře vývoje inovačních technologií nebo při řešení sociálních problémů, které v mnoha regionech vyhrotila krize, například palivové chudoby.

V projektech, jako je Housing Europe (Evropská federace veřejného, družstevního a sociálního bydlení), využívají bytová společenství například financování z EFRR jako páku pro soukromé prostředky pro financování přestavby za účelem energetických úspor, jak ukázal například ve Spojeném království program Retrofit South East⁽²⁾.

V Litvě financuje holdingový fond JESSICA, založený s příspěvím z EFRR, přestavby bytových domů, které probíhají za účelem dosažení úspor energie. Nabízí kombinaci dotovaných půjček a grantů.

V Estonsku byl zřízen finanční nástroj KredEx (Estonský úvěrový a záruční fond), který dává dohromady prostředky z různých zdrojů: EFRR, Rozvojová banka Rady Evropy (CEB) a vlastní prostředky KredEx. KredEx spolupracuje s vybranými finančními zprostředkovateli a poskytuje nízko úročené půjčky.

Úspory energie v budovách

Řešení spotřeby energie v evropských budovách je velkou výzvou. Téměř 40% energie spotřebované koncovými uživateli, stejně jako 36% všech emisí skleníkových plynů, směřuje do obytných, kancelářských, komerčních a dalších budov veřejného i soukromého sektoru. Je proto třeba významně a trvale zvýšit veřejné i soukromé investice do budov, aby EU mohla plnit své cíle, které si stanovila v oblasti změny klimatu a energetiky.

V období 2014–2020 bude politika soudržnosti hrát významnou úlohu při přestavbách budov, mj. za účelem úspor energie

a využívání obnovitelných zdrojů energie v budovách. Takové investice mají též významné přínosy, pokud jde o regionální rozvoj, konkurenceschopnost, růst a zaměstnanost, a současně pomáhají řešit problematiku energetické chudoby.

Městská dimenze

V období 2007–2013 jsme byli svědky toho, jak „městská dimenze“ pevně zakotvila v politice soudržnosti. Asi 72% obyvatel EU žije ve městech a předměstích. Očekává, že do roku 2050 tento podíl vzroste na více než 80%. Městské oblasti jsou místa, kde ekonomika roste, vytvářejí se pracovní místa, vzniká znečištění a spotřebovávají se vzácné zdroje.

Všechny městské oblasti jsou potenciálními příjemci prostředků z politiky soudržnosti a pravděpodobně budou mít prospěch z více než poloviny rozpočtu na politiku soudržnosti na období 2014–2020. Navíc bude asi 370 milionů EUR určeno na testování a realizaci inovačních řešení, která se budou zabývat problematikou udržitelného rozvoje měst.

Strategické plánování a účinná realizace

V rámci reformované politiky soudržnosti budou investice v oblasti energetiky sladěny s národními strategiemi mnohem lépe, než tomu bylo dříve. Podmínkou samozřejmě je, že budou plánovány v souladu s národními akčními plány energetické účinnosti a s národními akčními plány pro energii z obnovitelných zdrojů.

Tento typ strategického plánování znamená, že alokace na různé typy energetických investic se budou mezi členskými státy lišit, protože budou odrážet rozdíly, pokud jde o celkový dostupný objem prostředků, národní potřeby a priority.

Až budou programy politiky soudržnosti definovány, půjde zejména o to, připravit a realizovat kvalitní projekty v oblasti energetiky. Pro tento účel bude nutné další zapojení místních, regionálních i národních energetických orgánů a zúčastněných subjektů. Významnou úlohu mohou v tomto ohledu hrát také makroregionální strategie EU (Baltské moře, Dunaj, Jadran a Jónské moře), stejně jako programy Evropské územní spolupráce, které budou dále podporovat a klást důraz na energetické otázky, přičemž hlavními prioritami budou energetická bezpečnost a úspory energie.

(2) „Investice do bydlení podporované z Evropského fondu regionálního rozvoje v období 2007–2013 – bydlení jako součást udržitelné obnovy měst“:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/housing/2013_housing_study.pdf

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/energy/index_cs.cfm

▶ SILNÉ ZASTOUPENÍ REGIONÁLNÍCH PARTNERŮ NA OPEN DAYS 2014

V době, kdy se rozebíhá programové období 2014–2020 a dokončují se nové plány investic, dostavili se regionální partneři spolupracující v rámci politiky soudržnosti v hojném počtu na akci OPEN DAYS 2014, aby se zúčastnili více než 100 workshopů a akcí zabývajících se širokým spektrem aspektů zavádění nových investičních pravidel.

12. Evropský týden regionů a měst, OPEN DAYS, každoroční fórum, které organizují společně Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku a Výbor regionů, přilákal víc do Bruselu v době od 6. do 9. září více než 5 000 lidí.

Zástupci asi 200 regionálních partnerů a měst se v Bruselu sešli na čtyřdenní akci, kterou zastřešovalo téma „Rosteme společně – inteligentní investice pro lidi“. Zúčastnilo se též mnoho akademických pracovníků, sdružení a dalších zainteresovaných subjektů. Zájem tisku o akci byl značný, přítomno bylo více než 250 novinářů.

Na akci vystoupilo asi 700 řečníků, z nichž 110 byli volení politici. Proběhlo více než 100 workshopů a rekordních 47 doplňkových akcí a jednání podporujících propojování. Pro ty, kdo se nemohli zúčastnit osobně, byla řada jednání vysílána online.

Místní akce v celé Evropě

Akce OPEN DAYS byla i tentokrát spojena s asi 300 místními akcemi zastřešenými sloganem „Evropa v mém regionu/městě“.

Tyto akce, které se týkaly témat souvisejících s politikou soudržnosti EU, strategií Evropa 2020 a přeshraniční spoluprací, probíhaly již od září a pokračovaly až do poloviny listopadu. Přilákaly přibližně 30 až 40 tisíc osob.

Kritický okamžik politiky soudržnosti

V letošním roce se akce OPEN DAYS konala na začátku nového programového období realizace rozpočtu EU na období 2014–2020 a navíc krátce předtím, než se funkce ujala nová Komise, v jejímž rámci zastává úlohu komisařky pro regionální politiku Rumunka **Corina Crețuová**.

Slogan konference „Rosteme společně – inteligentní investice pro lidi“ byl vybrán proto, aby zdůraznil význam účinné implementace evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) místními a regionálními orgány a příjemci. Strukturovaná partnerství a cílené investice dnes představují nezbytnou podmínku optimálního využití nové politiky soudržnosti EU orientované na výsledky a výkony.

„Akce OPEN DAYS je dokonalou přehlídkou významu sdíleného řízení v kontextu evropských strukturálních a investičních fondů,“ uvedl **Johannes Hahn**, bývalý komisař pro regionální politiku.

„Takový přístup vytváří silné vztahy nejen mezi Evropskou komisí a členskými státy, ale – což je ještě důležitější – mezi národními, regionálními a místními orgány a zúčastněnými subjekty. Takový přístup podporující začleňování a princip partnerství stojí za úspěchem politiky soudržnosti.“

„Prostřednictvím principu sdíleného řízení a partnerského přístupu dokáže politika soudržnosti dosahovat výsledků v první linii, mobilizovat zdroje a vytvářet pocit odpovědnosti. A právě díky tomu může politika soudržnosti přispět k naplnění našich společných evropských cílů. Díky reformě se z politiky soudržnosti stal nástroj, který zvládne veškeré výzvy, které nás mohou do roku 2020 i později potkat.“

Předseda Výboru regionů (VR) **Michel Lebrun** zdůraznil, že „Nyní je čas na realizaci a přesně to je i mottem této akce OPEN DAYS: realizace přidané hodnoty z prostředků EU na úrovni našich

regionů a měst. [...] „Rosteme společně – inteligentní investice pro lidi“ – právě na tom nyní záleží – na to nesmíme zapomenout – těm, kdo odpovídají za většinu programů, které budou nyní zahajovány pro období 2014–2020.“

Je jasné, že široká nabídka workshopů a seminářů OPEN DAYS poskytla neocenitelnou platformu pro diskuse a výměnu informací ohledně nového způsobu práce s reformovanou politikou. Vzhledem k tomu, že ke spuštění se připravuje asi 500 programů financovaných na úrovni EU z fondů ESI, musí zástupci veřejné správy všech úrovní ještě více spolupracovat, aby programy byly efektivně řízeny.

Projevy nejvyšší úrovně

Konference byla zahájena sérií projevů, které poukazyvaly na nejnovější zjištění v oblasti regionálního a městského rozvoje, jež přinesla *Šestá zpráva o soudržnosti* vypracovaná Komisí.

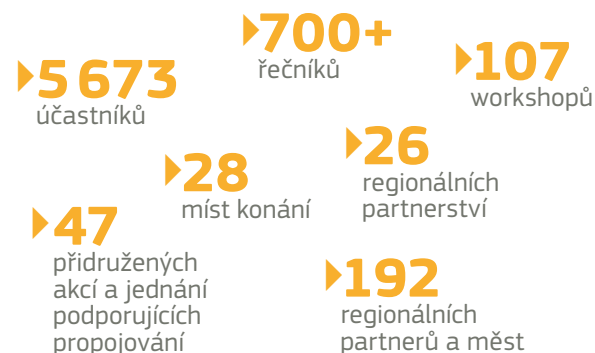
José Angel Gurría, generální tajemník OECD, představil nejnovější výzkum OECD v publikacích *Regional Outlook 2014* a *Regional Well-Being*, které byly v rámci akce poprvé zveřejněny. Tyto zprávy nabízejí cennou kompilaci informací o dopadu krize na jednotlivé regiony, stavu financí správních celků regionální úrovně a o vládních reformách.

Byla též představena zpráva **Luca van den Brandeho** pro komisaře Hahna o využívání víceúrovňového řízení a principu partnerství v programech fondů ESI v období 2014–2020 (viz článek na straně 27) stejně jako vydání *regionální statistické ročenky* Eurostatu pro rok 2014.

Po zahajovacím zasedání následovalo společné jednání Komise pro územní politiku soudržnosti Výboru regionů (COTER) a Výboru pro regionální rozvoj Evropského parlamentu (REGI), kde se diskutovalo o tématu „Cesta měst a regionů zpět k růstu a konvergenci – jak optimálně využít nové nástroje politiky soudržnosti“.

Za přítomnosti zástupců evropských místních a regionálních orgánů analyzovali členové obou výborů čerpání balíčku politiky soudržnosti pro období 2014–2020. Pozornost jednání se zaměřila i na nové nástroje, jako jsou například v případě

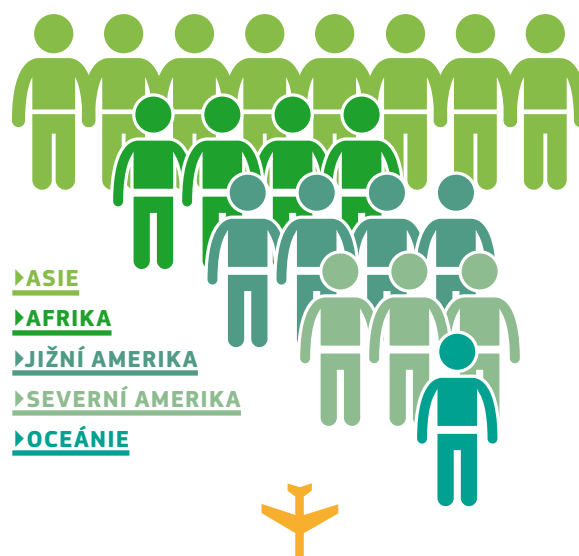
OPEN DAYS V KOSTCE

DELEGÁTI Z EU A DELEGÁTI
Z JINÝCH ZEMÍ

ODKUD BYLI DELEGÁTI
ZE ZEMÍ MIMO EU?

18 743km

NEJVĚTŠÍ VZDÁLENOST, KTEROU MUSEL
DELEGÁT PŘEKONAT
(Nový Zéland ▶ Belgie)

▶ V rámci Master Class se studenti doktorského studia a začínající výzkumníci zapojili do diskusí o budoucí politice soudržnosti a identifikovali oblasti pro další výzkum.

regionů integrované územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (KVMR), stejně jako na to, jak mohou města a regiony dostupné nástroje nejlépe využít.

Diskuse se zaměřovala zejména na otázku, jak zajistit, aby měly místní a regionální orgány kapacitu potřebnou pro nové fondy ESI, stejně jako na to, jak je možné v této oblasti podpořit příjemce.

Pozitivní zpětná vazba

Míra účasti potvrdila, že konferenci OPEN DAYS by si neměl nechat ujít nikdo, kdo má co do činění s regionální politikou.

Podle zpětné vazby zjišťované průzkumem po skončení akce oceňují účastníci zejména sdílení detailních informací, které vysoce překračuje rámec toho, co lze nalézt na webových stránkách Evropské komise.

Vzhledem k tomu, že účastníci pocházeli ze zemí celého světa, potvrdila konference OPEN DAYS opět, jak je přínosné být součástí živé a aktivní komunity regionální politiky.

▶ MASTER CLASS GENERUJE NÁMĚTY PRO BUDOUCÍ VÝZKUM

Stejně jako v předchozím roce byla na konferenci OPEN DAYS pozvána skupina akademických pracovníků, aby se zapojili do Master Class, kde se diskutuje a rozvíjejí nápady ohledně budoucí politiky soudržnosti. Jejich závěry vybízejí k zamyšlení a představují příspěvek do debaty o směřování výzkumu v této oblasti.

Master Class je společnou iniciativou Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku, Výboru regionů a Sdružení regionálních studií. Akce je přístupná pro studenty doktorských

studií a začínající výzkumníky působící na poli regionální a městské politiky. Program přednášek a modulů vedou věhlasní akademici zabývající se regionální a městskou politikou, stejně jako odborníci z institucí EU.

V letošním roce bylo pro účast v Master Class vybráno 29 účastníků z univerzit 15 členských států EU a tří států mimo EU.

Program Master Class se zaměřil na tři témata:

- ▶ Reforma politiky soudržnosti EU a její dopad na rozvoj regionů a měst v EU.
- ▶ Posilování institucionální kapacity a partnerství na místní úrovni.
- ▶ Výzvy pro Evropskou územní spolupráci.

Jednání nazvané World Café se zabývalo budoucími výkony politiky soudržnosti EU.

Reformy, správa a řízení

Během jednání, která moderovali představitelé Komise, VR a akademičtí pracovníci, byli účastníci rozděleni do skupin, které řešily jednotlivá témata Master Class.

Skupina, která se zaměřovala na reformy, správu a řízení politiky soudržnosti EU, zdůraznila potřebu více interdisciplinárního přístupu k řízení a místnímu rozvoji. Hovořilo se o potřebě lepšího partnerství a víceúrovňového řízení, které by mohlo lépe odrážet místní preference.

Skupina představila pět bodů, které mohou být vodítkem pro budoucí výzkum:

- ▶ Posilování legitimacy politiky soudržnosti na základě účinného zapojení zúčastněných subjektů ze sub-národní úrovně. Výzkum by se měl zaměřit na povahu účinného zapojení iniciovaného zdola.
- ▶ Vývoj nových koncepčních přístupů, které berou v úvahu asymetrie evropských regionů. Výzkum by se měl dívat za statické struktury a zaměřovat se na dynamiku v procesu tvorby a provádění politiky.
- ▶ Je třeba vyhodnotit krátkodobé účinky a dlouhodobé efekty makroekonomické podmíněnosti u problémových regionů. Výzkum by měl hledat kontraproduktivní důsledky na regionální úrovni.
- ▶ Přesunout základní princip politiky z hospodářského růstu na regionální rozvoj. Namísto krátkodobých iniciativ zaměřených na zaměstnanost by se výzkum měl v rámci opatření proti hospodářské stagnaci zaměřit na poskytování sociálních služeb, modernizaci infrastruktury a veřejné správy apod.
- ▶ Přezkoumat výkonnost integrovaného financování a posoudit, zda tematická koncentrace dosahuje lepších výkonů než předchozí široké spektrum iniciativ.

Vytváření kapacity

Druhá skupina se zaměřila na vytváření administrativní kapacity a diskutovala o významu řádné správy. Tito výzkumníci došli k závěru, že administrativní kapacita se stala klíčovou podmínkou pro úspěšnou realizaci jakékoli evropské či národní politiky – a že výzkum v tomto směru by mohl pomoci lépe pochopit jednotlivé aspekty administrativní kapacity.

Skupina navrhla další konceptualizaci a objasnění pojmu řádná správa. Upozornila na neexistenci indikátorů a metodiky pro měření dopadu rozvojových politik.

Účastníci přišli s myšlenkou silnějšího potlačení politických zásahů do veřejné správy. Bylo navrženo, aby se další výzkum zabýval úlohou politického vedení a občanské společnosti při zajišťování schopné, konkurenceschopné a flexibilní veřejné správy.

Územní spolupráce

Třetí skupina diskutovala o problematice územní spolupráce. Diskuse se soustředila na proces přeshraniční spolupráce, protože ten čerpá více než 70% prostředků EU vynakládaných na územní spolupráci a představuje pravděpodobně více než 90% akademického výzkumu studií územní spolupráce.

Skupina identifikovala *mimo jiné* následující problémy územní spolupráce relevantní pro budoucí výzkum:

- ▶ Přeshraniční správa.
- ▶ Vytváření kapacity v programech územní spolupráce.
- ▶ Měření úspěšnosti/neúspěšnosti územní spolupráce.
- ▶ Definice typologie různosti reality na hranicích pro účely navržení variant programů.
- ▶ Definice koherentní metodiky pro shromažďování dat.

Skupina nakonec navrhla, aby se další výzkum nezabýval pouze praktickými otázkami, ale aby také bral v úvahu akademické hledisko, tudíž aby se pokusil o silnější propojení s teorií.

► ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE V REFORMOVANÉ POLITICE SOUDRŽNOSTI

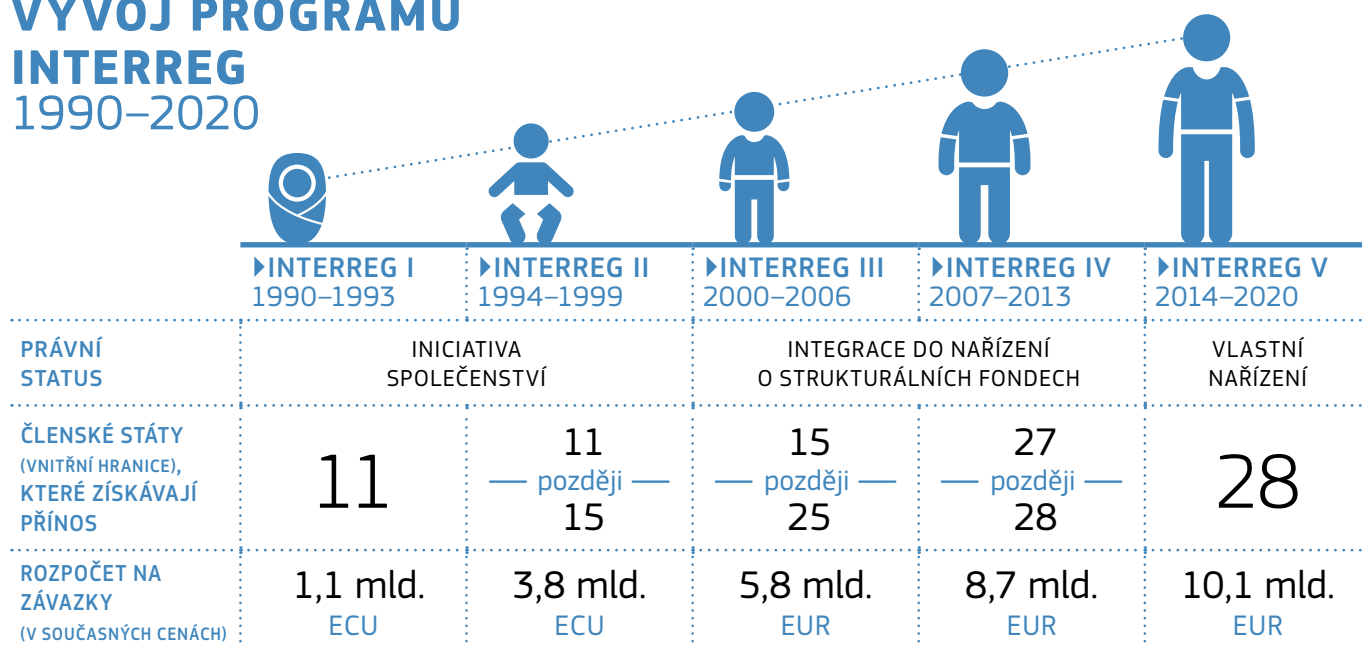
CO CHYSTÁ OBDOBÍ 2014–2020 PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI?

Interreg **Iniciativa Interreg, která původně vznikla v roce 1990 jako iniciativa Společenství s rozpočtem 1 miliarda EUR a pokrývala výhradně přeshraniční spolupráci, se v roce 2000 transformovala do formálního „cíle“ evropské politiky soudržnosti. V průběhu let se Interreg stal vyspělým nástrojem pro podporu spolupráce mezi partnery na různých stranách hranic: mezi regiony nacházejícími se na vnitřních i vnějších hranicích EU, mezi regiony nacházejícími se v rámci nadnárodních oblastí a regiony ve všech 28 členských státech, které si přejí vzájemně se učit podporovat inteligentní a udržitelný růst.**

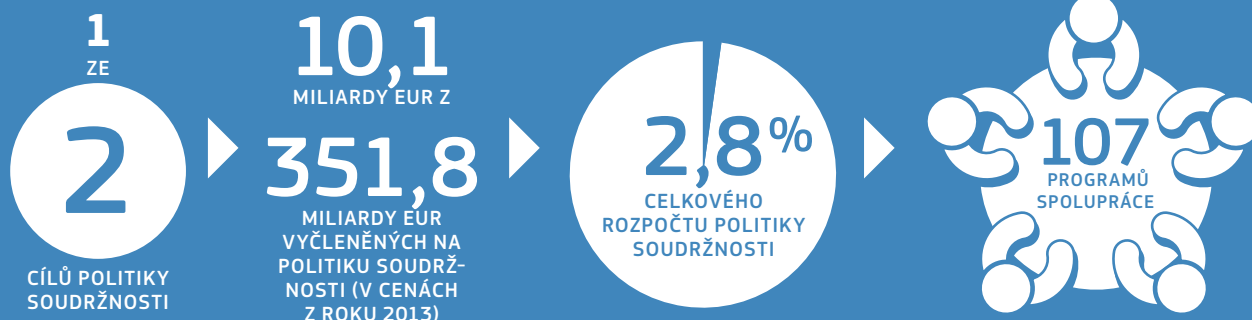
Dnes vstupujeme do pátého programového období Interreg a v roce 2015 oslavíme 25. výročí vzniku této iniciativy. Interreg nyní představuje více než 10 miliard EUR investovaných do spolupráce mezi regiony a územními, sociálními a hospodářskými partnery v rámci více než 100 programů spolupráce. Interreg se může pyšnit řadou dosažených změn: pomáhá hojit staré rány, mění způsob uvažování, investuje do mostů přes hranice a kultury, upozorňuje na význam hledání společných aktiv a vytváří skutečný smysl sounáležitosti a solidarity v mnoha regionech.

I programy Interreg proto přispějí k reformě politiky soudržnosti pro nové období 2014–2020. Strategičtější přístup, lepší a jasnější výsledky a účinnější zaměření na výraznější dopad – to vše jsou nové výzvy pro všechny, kdo se do těchto programů zapojují, ať už jde o programové či projektové partnery.

▼ VÝVOJ PROGRAMŮ INTERREG 1990–2020

INTERREG 2014–2020

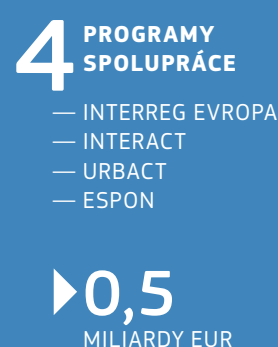
► PŘESHHRANIČNÍ INTERREG VA

► NADNÁRODNÍ INTERREG VB

► MEZIREGIONÁLNÍ INTERREG VC

* Příspěvek EFRR

Proč spolupracovat?

V souladu s článkem 174 Smlouvy o fungování Evropské unie přispívá Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje různých regionů EU, zejména tam, kde rozvoj v některých regionech zaostává: venkovské oblasti, oblasti postižené strukturální proměnou průmyslu, regiony, které trpí závažným a trvalým znevýhodněním přírodního nebo demografického charakteru, ostrovy, přeshraniční a horské regiony. Proto EFRR financuje kromě podpory investic pro růst a zaměstnanost (první cíl politiky soudržnosti pro období 2014–2020) v rámci cíle Evropská územní spolupráce (druhý cíl politiky soudržnosti pro období 2014–2020) také přeshraniční, nadnárodní a meziregionální programy, aby podpořil harmonický rozvoj území Unie ⁽¹⁾.

Třetina obyvatel EU žije v příhraničních oblastech podél 38 vnitřních hranic a na tyto obyvatele stále ještě dopadají zeměpisné, jazykové, administrativní i právní bariéry. V některých pohraničních oblastech musí programy Interreg stále ještě hojit jizvy minulosti, měnit nedávné „nepřátele“ v „sousedy“

a podporovat trvalou důvěru. Integrovanější fáze spolupráce přispívají k harmonickému územnímu rozvoji tím, že vytvářejí životní a pracovní podmínky, které napomáhají udržet lidský kapitál a znalosti v pohraničních oblastech a lákají inovační podniky. Spolupráce může přispět k účinnějšímu společnému využívání nevyužitého potenciálu pro podporu hospodářského rozvoje v často periferních regionech. Pomáhá také při sdíleném řízení společného území, přičemž umožňuje brát ohled na to, že příroda, jako například voda a vzduch, žádné hranice nezná.

Spolupráce ve větších regionálních oblastech rovněž regionální rozvoj obohacuje o významnou evropskou dimenzi: velké funkční oblasti je třeba analyzovat společně na evropské úrovni, aby bylo možné se dohodnout na příslušných prioritách a strategických reakcích a jednat v souladu s nimi. Spolupráce v konečném důsledku umožňuje též vytvářet sítě ve všech 28 členských státech EU za účelem rozvoje správných postupů a usnadnění výměny zkušeností s úspěšnými regiony. Vzájemné učení se představuje skutečnou hodnotu sdílenou mezi evropskými regiony.

(1) Nařízení o evropské územní spolupráci: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce, Úřední věstník Evropské unie L 347, 20. prosince 2013, s. 259.

► **BELGIE/FRANCIE**
Přeshraniční
zdravotní péče

Již více než 20 let usiluje systém spolupráce podporovaný programem Interreg o zlepšení dostupnosti zdravotní péče pro osoby žijící v oblasti hranice Francie a Belgie, a to posilováním kapacity zdravotnických služeb v obou zemích a sdílením vybavení.

Rámcová dohoda vyjednaná Francií a Belgií v roce 2002, jež vstoupila v platnost v roce 2011, vytvořila „zdravotnické regiony“, které pacientům dávají možnost léčby na obou stranách hranice bez nutnosti podstupování jakýchkoli administrativních úkonů a bez finančních překážek. Odhaduje se, že v roce 2013 vycestovalo za hranice za účelem léčby více než 15 000 pacientů, asi 6 000 zdravotně postižených francouzských pacientů pobývalo v belgických léčebných zařízeních a proběhlo více než 500 přeshraničních nouzových lékařských zásahů, které realizovala mobilní záchranná služba a jednotky intenzivní péče z obou stran hranice. U dvou dalších dohod o nouzové lékařské pomoci a službách pro postižené osoby probíhá proces ratifikace.

Očekává se, že nový program Interreg bude reagovat na konkrétní potřeby a výzvy:

- správa pacientů v IT systémech jejich zdravotních pojišťoven;
- rámcová smlouva o repatriaci těl pacientů, kteří zemřeli na druhé straně hranice;
- vývoj spolupráce zohledňující potřeby starších a závislých osob;
- přeshraniční spolupráce pro propagaci, prevenci a vzdělávání pacientů;
- zlepšení komunikace o výsledcích projektů.

► **BELGIE/FRANCIE/IRSKO/SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ**
InTraDE – Inteligentní přeprava
pro dynamické prostředí

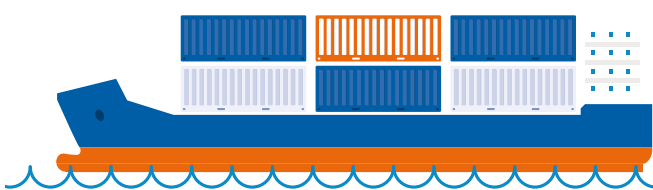
Projekt InTraDE, který je financován z programu Interreg IV B Severozápadní Evropa, zlepšuje propojenost tohoto regionu podporou inteligentních a udržitelných řešení v oblasti dopravy a IKT.

Projekt InTraDE navrhuje novou koncepci v oblasti inteligentních nezávislých vozidel, která by umožnila samostatně zvládnout přepravu nákladu v uzavřených areálech přístavů severozápadní Evropy. Tato koncepce je nyní testována v přístavech Radicatel (Francie), Dublin (Irsko) a Oostende (Belgie).

Studie zkoumající socioekonomický dopad zjistila, že tato vozidla mohou být výhodnější než současný systém směřování přístavních kontejnerů a že se podařilo optimalizovat procesy a lokality potřebné k naložení a vyložení přepravních kontejnerů a přizpůsobit se stávající infrastruktuře.

Projekt přispěl k vytvoření značného znalostního kapitálu, který bude zahrnut do dvouletého mezinárodního magisterského studijního programu Robotika a přeprava, který bude vyučován v angličtině společně na Polytech-Lille a École Centrale de Lille. Program kombinuje celou řadu praktických aplikací prostřednictvím systémů pro testování technologií. Jde například o roboty s úplným stupněm volnosti, robotické manipulátory a inteligentní nezávislá vozidla. Tyto technologie jsou v obou institucích k dispozici pro účely provádění experimentů a dalšího vývoje.

► **DALŠÍ INFORMACE**
<http://www.intrade-nwe.eu/>

PROGRAMY INTERREG x PROGRAMY PRO JEDNOTLIVÉ ZEMĚ

PRO JEDNOTLIVÉ ZEMĚ
POLITIKA SOUDRŽNOSTI – CÍL INVESTICE
PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST

POLITIKA SOUDRŽNOSTI **INTERREG**
– CÍL EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

▶ **STEJNÉ POŽADAVKY OHLEDNĚ
ORIENTACE NA VÝSLEDKY**

**VÝKONNOSTNÍ
RÁMEC**

... **ALE BEZ VÝKONNOSTNÍ
REZERVY**

**TEMATICKÉ
ZAMĚŘENÍ**

...**ALE SPECIÁLNÍ PRAVIDLA**
(**80%** ROZPOČTU, KTERÝ NENÍ URČEN NA
TECHNICKOU POMOC, SE MÁ KONCENTROVAT
NA MAXIMÁLNĚ **4 TEMATICKÉ CÍLE**)

▶ **11** TEMATICKÝCH
CÍLŮ

...**PLUS NĚKOLIK
SPECIÁLNÍCH
INVESTIČNÍCH PRIORITY**
MJ. DIALOG MEZI INSTITUCEMI A OBČANY

Interreg v rámci reformované politiky soudržnosti

Politika soudržnosti byla pro období 2014–2020 v zájmu dosažení většího dopadu podstatným způsobem reformována. Pro dosažení celkového cíle, kterým je pomoci dosáhnout inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění, jak stanovuje strategie Evropa 2020, je třeba provádět strategičtější a integrovanější investice. Proto se budou investice realizované v rámci EFRR zaměřovat na čtyři klíčové priority: inovace a výzkum, digitální agendu, podporu malých a středních podniků (MSP) a nízkouhlíkovou ekonomiku. Programy Interreg budou k tomuto úsilí o koncentraci přímo přispívat, současně si však zachovají své specifické zaměření na zlepšování institucionální spolupráce přes hranice.

Pro zajištění maximálního dopadu dostupných prostředků EU se reformovaná politika soudržnosti zaměřuje ještě více na cíle a výsledky prostřednictvím jasných, transparentních a měřitelných cílů a úkolů a většího důrazu na hodnocení. I programy Interreg musí být strategičtější a definovat lepší a jasnější výsledky.

Nesmírně důležitý je v tomto novém období také cíl posílení spolupráce v rámci různých nástrojů financování, programů a mechanismů spolupráce, jako jsou například makroregionální strategie. Nové programy Interreg by též měly být silněji navázané na národní a regionální programy a vykazovat větší konzistenci s nově připravovanými makroregiony.

A nakonec se reformovaná politika soudržnosti zaměřuje ještě na zjednodušování. Za tím účelem zavádí společnou soustavu pravidel pro všechny evropské strukturální a investiční fondy, stejně jako jednodušší účetní pravidla, jasnější pravidla ohledně způsobilosti a požadavky na cílenější vykazování. Doufáme, že programy Interreg využijí tuto příležitost ke zjednodušení v maximální míře, což bude znamenat menší administrativní břemeno na straně příjemců.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm

►AKTUALITY

[STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT]

▼

VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ OHLEDNĚ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Letos na konferenci Open Days proběhla panelová schůze představující práci projektu FIN-EN „Sdílení metodiky finančního inženýrství“. Jde o iniciativu 13 institucí, z nichž každá zastupuje jiný region EU. Tento jedinečný projekt, který je spolufinancován z EFRR prostřednictvím programu spolupráce Interreg IV C, podporuje meziregionální výměnu zkušeností s finančními nástroji (FN) a analyzuje silné a slabé stránky jejich implementace.

Vzhledem k tomu, že projekt FIN-EN v prosinci 2014 končí, je čas provést inventuru projektu a zaměřit se na využívání FN v novém programovém období. Shrnutí projektu identifikuje šest oblastí, ve kterých je prostor pro další kroky: vytváření kapacity, kontinuita, flexibilita, pákový efekt, načasování a certifikace.

►DALŠÍ INFORMACE

Pokyny k projektu FIN-EN a shrnutí:
<http://www.fin-en.eu/index.php/fin/guidelines/>
 Viz též profil projektu FIN-EN v čísle 47 časopisu *Panorama*.

NOVÁ ZPRÁVA KOMISE

„NORTHERN IRELAND IN EUROPE“

Zpráva, která byla zveřejněna 3. listopadu 2014 v Bruselu, představuje významný milník ve vztahu, který se prohlubuje od doby, kdy v roce 2007 tehdejší předseda Komise **Jose Manuel Barroso** rozhodl, že v rámci jeho instituce vznikne Pracovní skupina pro Severní Irsko. **Malcolm McKibbin**, nejvyšší správní úředník Severního Irska, který region zastupoval při společném zveřejnění zprávy, uvedl, že tato zpráva „potvrzuje, že role Severního Irska v Evropě prošla výraznou změnou, kterou mělo založení pracovní skupiny usnadnit.“ Pokud jde o výhledy do budoucna, doplnil: „... budeme i nadále posilovat naše aktivní zapojení v Evropě, máme ambicióznější cíle, pokud jde o čerpání fondů, větší odhodlání nechat zaznít náš názor na vývoj evropské politiky a zajistit, aby byl náš region ostatními považován za žádaného partnera v celé EU.“ Počátky Pracovní skupiny pro Severní Irsko leží ve smlouvě, kterou se v květnu 2007 v Severním Irsku obnovilo sdílení moci, jehož se účastnily dvě hlavní politické strany, Demokratická unionistická strana (DUP) a Republikánská strana Sinn Fein (SF). Předseda Komise Barroso nabídl, že Komise vytvoří pracovní skupinu, jejímž úkolem bude přezkoumat, jak by Severní Irsko mohlo více využívat výhod plynoucích z politik EU a jak by se mohlo aktivněji zapojit do politického procesu v EU a zvýšit tak svou prosperitu. Pracovní skupina působila velmi flexibilně a počáteční skupina 10 útvarů Komise se následně rozšířila na 18. Poslední zpráva vychází z údajů předaných Severnímu shromáždění v průběhu roku 2014, které se týkaly výsledku sedmiletého působení pracovní skupiny.

►DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/report2014.pdf

1. **ADELA NISTORA**, Portugalsko: Projekt: Marina v Ponta Delgada, São Miguel, Azory, Portugalsko – Fond EU: EFRR
2. **IEVA VÍKSNE**, Lotyšsko: Projekt: Nový vlak v Rize, který vozí cestující z jednoho pobřeží na druhé – Fond EU: EFRR
3. **KRISTINA GRIGUOLĚ**, Litva: Projekt: Litevský geologický průzkum – Fond EU: EFRR

► Plakát na stranách 22–23 lze na vyžádání získat ve formátu A1 na adrese: regio-panorama@ec.europa.eu

EUROPE IN MY REGION FOTO SOUTĚŽ

Fondy EU pomáhají řešit širokou škálu problémů v celé Evropě, od zlepšování dopravního propojení a podpory malých a středních podniků po investice do čistšího životního prostředí, vývoje nových výrobků a zlepšování školství a dovedností. Každoroční foto soutěž Evropa v mém regionu se snaží upozorňovat na skvělou práci, kterou v celé Evropě odvádějí projekty za pomoci financování z EU, a zkoumat, co tyto projekty znamenají pro místní život.

V roce 2014 probíhala soutěž v létě a stejně jako v předchozích letech se odehrávala na sociálních sítích. Přihlášené fotografie byly nahrány na online platformu a poté proběhlo veřejné hlasování. Celkem bylo zaznamenáno více než 100 000 jedinečných návštěv facebookové aplikace, bylo přihlášeno více než 1 000 způsobilých soutěžních fotografií a v rámci hlasování bylo odevzdáno celkem 14 000 hlasů.

► **1 002**
přihlášených
fotografií z

► **27**
zemí

► **14 268**
hlasů

► **106 474**
jedinečných návštěv
aplikace na sociální síti

► **3**
vítězové

Tři vítězné snímky vybrala nezávislá porota, kterou tvořili fotografové a profesionálové z oboru sociálních sítí, z více než 100 fotografií, které získaly nejvíce hlasů, a výběru 50 „divokých karet“. Vítězi jsou **Adela Nistora** z Portugalska, **Kristina Griguolė** z Litvy a **Ieva Vīksne** z Lotyšska. Vítězové obdrželi fotografickou výbavu o hodnotě 1 000 EUR a výlet pro dvě osoby do Bruselu. Ceny předal **komisař Hahn** na vyhlášení vítězů během konference Open Days, Evropského týdne regionů a měst, v říjnu v Bruselu. Na vyhlášení se vítězové podělili o příběhy, které za jejich vítězstvím stály.

EUROPE IN MY REGION PHOTO COMPETITION 2014

**DISCOVER OTHER
EU FUNDED PROJECTS
IN YOUR REGION**

ec.europa.eu/regional_policy

Romania

United Kingdom

Italy

Latvia

Netherlands

Ireland

Spain

Italy

Latvia

Lithuania

Romania

United Kingdom

Italy

Latvia

Bulgaria

Bulgaria

Spain

Italy

Lithuania

Greece

Portugal

United Kingdom

Italy

Latvia

Greece

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

United Kingdom

United Kingdom

Italy

Latvia

Poland

► VYTVÁŘENÍ KAPACITY

POSILOVÁNÍ SPRÁVNÍ KAPACITY PRO ŘÍZENÍ EVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ

Zavedením nových nařízení politiky soudržnosti pro období 2014–2020 se obrátila pozornost na kapacitu členských států, pokud jde o plné přizpůsobení novým požadavkům ohledně využívání evropských strukturálních a investičních fondů (ESI). Tento aspekt má totiž přímý vztah ke schopnosti členských států řádně realizovat investiční programy a dosáhnout nejlepších možných výsledků. V tomto směru zahájila Evropská komise celou řadu iniciativ, které mají členským státům EU pomoci posílit jejich správní kapacitu a odstraňovat úzká hrdla při provádění programů, kde je to třeba.

► ŠKOLENÍ ODBORNÍKŮ Z ČLENSKÝCH STÁTŮ EU O NOVÝCH PRAVIDLECH

v rámci příprav na nové programové období a v zájmu podpory členských států EU při interpretaci a uplatňování požadavků nových nařízení zorganizovala Evropská komise řadu školicích akcí pro řídicí, certifikační a auditní orgány zabývající se evropskými strukturálními fondy (tj. Evropským fondem pro regionální rozvoj – EFRR – a Evropským sociálním fondem – ESF) a Fondem soudržnosti.

Školení se zaměřuje na nejdůležitější novinky legislativního rámce politiky soudržnosti EU pro období 2014–2020 a probíhá ve dvou modulech: jeden je věnován přípravě programů

a jejich realizaci, druhý se pak zabývá otázkami finančního řízení a kontroly. Školení vychází z předpokladu, že jeho účastníci již mají rozsáhlé znalosti. Proto je program školení navržen tak, aby podporoval výměnu zkušeností mezi účastníky a též interakci mezi účastníky a představiteli Evropské komise.

Školení probíhají po celý rok 2014 a budou se konat ještě na začátku roku 2015. Očekává se, že se jich zúčastní více než 500 odborníků ze všech členských států EU.

► DALŠÍ INFORMACE

Všechny školicí materiály, včetně prezentací a podcastů, lze najít na webových stránkách GR pro regionální a městskou politiku:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/experts_training_en.cfm

▷ KONTAKTY S KOLEGY A UČENÍ SE OD NICH

„Osobní kontakt s představiteli Komise je velmi cenný, stejně jako možnost učit se od kolegů z jiných zemí.“

▶ GABRIELA HILKOVIČOVÁ

Zpětná vazba ze školení ukazuje, že odborníci z členských států těší setkávání se svými protějšky z jiných zemí. Oceňují také možnost osobně se seznámit s představiteli Komise.

„Budu-li mít v budoucnosti nějaký dotaz či problém, mohu zvednout telefon a zavolat odbornému referentovi do Bruselu a neformálně s ním záležitost projednat. To mi značně zjednoduší život,“ uvádí **Piotr Wolski** z vojvodského úřadu polského vojvodství Zachodniopomorskie. „Díky tomuto přímému kontaktu budeme přesně vědět, co se po nás chce. Až se vrátím, budu svůj tým informovat o tom, co jsem se naučil.“

Gabriela Hilkovičová z oddělení metodiky Úřadu vlády Slovenské republiky také oceňuje hodnotu, kterou školení poskytlo. „Víme toho sice již hodně, ale i tak mají tyto procesy mnoho nuancí a detailních aspektů, kterým je nutné jasně porozumět. Osobní kontakt s představiteli Komise je velmi cenný, stejně jako možnost učit se od kolegů z jiných zemí.“

▷ NOVÝ SYSTÉM VZÁJEMNÉ VÝMĚNY ZKUŠENOSTÍ MEZI KOLEGY-ODBORNÍKY NA REGIONÁLNÍ POLITIKU

Školení představuje pokus o usnadnění přípravy orgánů řídicích fondy ESI na programové období 2014–2020. Současně již ale Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku pracuje na další iniciativě zaměřené na vytvoření systému systematictější výměny zkušeností mezi členskými státy EU.

V celé EU se do implementace Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti zapojuje asi 24 000 pracovníků. Všichni tito lidé dohromady mají ohromné znalosti a nedocenitelné know-how, které je možno a záhodno si vzájemně vyměňovat, neboť to povede k lepšímu řízení investičních programů. Nedávná studie vypracovaná na základě požadavku GR pro regionální a městskou politiku potvrdila, že existuje velká poptávka po nástroji pro výměnu zkušeností mezi kolegy z orgánů spravujících EFRR a FS.

Reakce na potřeby vytváření kapacity v členských státech

Vše začalo analýzou potřeb⁽¹⁾. Na začátku roku 2014 proběhl průzkum a série podrobných rozhovorů, ve kterých jsme členským státům EU kladli otázky ohledně jejich potřeb v oblasti rozvíjení kapacity ve vztahu k řízení evropských strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Výsledky této analýzy požadavků byly jednoznačné. Přibližně polovina respondentů potvrdila potřebu dalšího vytváření kapacity a téměř všichni respondenti (90%) se domnívali, že nový nástroj na úrovni EU, který by usnadňoval výměnu zkušeností mezi kolegy, by představoval cenné doplnění stávajících opatření pro vytváření kapacity (např. školení a poradenství).

Studie dále odhalila, že určité typy institucí – konkrétně regionální nebo sektorální řídicí orgány, stejně jako zprostředkující subjekty – mají zvlášť velký zájem o výměnu odborných znalostí, protože ve srovnání s auditními či koordinačními orgány mají menší možnosti přístupu k odborným sítím.

(1) Kompletní zpráva je k dispozici online:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cees_en.pdf

Další důležitý závěr, který z analýzy vyplynul, byl, že instituce ve všech členských státech se považovaly potenciálně jak za příjemce, tak poskytovatele odborných znalostí.

REGIO PEER2PEER – pilotní systém pro výměnu zkušeností

S ohledem na výsledky analýzy potřeb spustí Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku pilotní systém „REGIO PEER2PEER“, který bude financovat až 100 výměn mezi představiteli veřejného sektoru řídicích EFRR a FS v členských státech EU.

Systém bude financovat výměny, které mají krátkodobou povahu, jsou zaměřeny na přenos praktických odborných dovedností a vhodných postupů týkajících se konkrétních

otázek. Výměny mohou mít podobu studijní návštěvy, vyslání odborníka nebo workshopu. Existuje snaha vytvořit systém, který bude nabízet rychlou pomoc a který uživatele nebude zatěžovat byrokratickými a logistickými překážkami. Nový nástroj pro vzájemnou výměnu mezi kolegy bude také obsahovat prvky pro zajištění kvality a hodnocení. Bude využívat infrastrukturu a vycházet ze zkušeností již osvědčeného nástroje TAIEX (Technická pomoc a výměna informací). Zapojit se mohou všechny členské státy. Požadavek může pocházet z kterékoli instituce vykonávající funkce řízení a kontroly souvisejí s EFRR či FS.

Pilotní systém vzájemné výměny informací a zkušeností mezi kolegy bude spuštěn v roce 2015 a poběží po dobu dvou let. Na konci pilotní fáze budou pečlivě vyhodnoceny výsledky této iniciativy a rozhodne se o budoucnosti tohoto nástroje.

► OPEN DAYS 2014 – ZAMĚŘENO NA VZÁJEMNÉ UČENÍ SE OD KOLEGŮ

O vzájemné výměně informací a zkušeností mezi kolegy jako nástroji pro posilování správní kapacity v kontextu politiky soudržnosti se diskutovalo na jednom z workshopů na akci Open Days 2014. Na workshopu se zástupci orgánů členských států EU podělili o své zkušenosti a poznatky plynoucí ze systémů vzájemné pomoci mezi kolegy, zatímco Komise prezentovala nový právě vyvíjený pilotní program.

Řečníci i zástupci z publika se shodli, že výhody vzájemné výměny mezi kolegy spočívají v přenosu praktických znalostí a v trvalých vztazích. Například **Danuta Jabłońska**, odbornice z polské administrativy, která poskytovala pomoc chorvatským orgánům, zdůraznila význam „lidského faktoru“ při řízení evropských strukturálních a investičních fondů a vyjádřila názor, že „vzájemné učení se je jeden z nejlepších způsobů, jak rozvíjet patřičné dovednosti a kompetence.“

Dobrinka Mihaylova, vedoucí bulharského auditního orgánu, se podělila o úspěšné zkušenosti své organizace spolupracující s kolegy z jiných členských států při posilování administrativní kapacity v oblasti kontroly, například tím, že se mohli účastnit společných kontrol, kde se mohli učit od kolegů

a diskutovat o pracovních postupech. Zdůraznila, že „...stopy nových přátelství a sdílených zkušeností zůstaly otisknuty v nás všech. V každodenní práci narážíme na obtížné problémy, kdy toužíme po tom, aby nám někdo nabídl praktické řešení. V novém nástroji vzájemných výměn mezi kolegy vidím mnoho příležitostí pro nás pro všechny.“

Prezentace a diskuse ve workshopu upozornily na celou řadu podmínek, které musí být předem zajištěny, aby mohla výměna odborných znalostí vést k úspěšnému výsledku a mít trvalý dopad. Klíč k úspěchu spočívá v oboustranném zájmu, v důkladné přípravě vložené do plánování výměny, stejně jako ve vhodně definovaných potřebách a očekávaných výsledcích. Je též důležité ponechat dostatek prostoru pro flexibilitu vlastní výměny a přistupovat k procesu učení aktivně.

▶ VÍCEÚROVŇOVÁ SPRÁVA

JAK V POLITICE SOUDRŽNOSTI POSÍLIT ROLI REGIONŮ A MĚST

Zvláštní zpráva sestavená na žádost odcházejícího komisaře pro regionální politiku, Johannese Hahna, ukazuje cestu vpřed k posilování politiky soudržnosti prostřednictvím lepší víceúrovňové správy a partnerství.

Ve své zprávě „Víceúrovňová správa a partnerství: Van den Brandeho zpráva“, zveřejněné v říjnu 2014, upozorňuje **Luc Van den Brande**, zvláštní poradce komisaře **Johannese Hahna**, na celou řadu metod, jež by mohly vnést větší koherenci do strategie Evropa 2020 pro zajištění lepšího souladu mezi strategií a novými dohodami o partnerství. Navrhuje několik postupů, jak dále posílit kulturu víceúrovňové správy a partnerství i v dalších politikách EU, které mají územní dimenzi.

Van den Brande uvádí: „Jsem upřímně přesvědčen, že významné strukturální reformy mohou být úspěšné pouze za podmínky řádně cíleného, kolektivního a koordinovaného postupu veřejných i soukromých aktérů na všech úrovních. Modernizovaná politika soudržnosti pro období 2014–2020 je toho bezpochyby příkladem.“

Bílá kniha

Zpráva vychází ze série iniciativ, které se snaží posílit principy správy a partnerství.

Výbor regionů (VR) přijal Bílou knihu o víceúrovňové správě věcí veřejných v roce 2009, kde byla tato správa definována jako: „koordinované působení Unie, členských států a místních a regionálních orgánů, založené na partnerství a zaměřené na vypracování a uvedení politik Evropské unie do praxe.“

VR později přijal „Listinu víceúrovňové správy v Evropě“. Ta si klade za cíl prosazovat respektování tohoto principu ve všech fázích tvorby politiky, jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států. Listinu již podepsalo více než 150 regionálních a místních orgánů a podporu listině vyjadřuje stále více tvůrců politiky.

LUC
VAN DEN
BRANDE

ZVLÁŠTNÍ PORADCE
KOMISAŘE
JOHANNESSE HAHNA

Van den Brande byl od ledna 1992 do července 1999 ministerským předsedou Flander. Od roku 1994 je členem Výboru regionů, kterému v období 2008–2010 předsedal. Z jeho iniciativy byl založen Vlámský institut pro biotechnologii (VIB), zastává funkci předsedy komunikační agentury Flandry-Evropa, je předsedou organizace Flanders Technology International/Technopolis a dále předsedou rady VRT (vlámské veřejnoprávní vysílací společnosti).

Závazný princip

Listina zatím není závazná. Závaznou by se mohla stát pouze prostřednictvím právních předpisů EU. Jejím základním principem je však součástí nařízení o společných ustanoveních, o které se evropské strukturální a investiční fondy opírají při svém fungování. Členské státy jsou nyní povinny organizovat partnerství ve všech fázích přípravy programů a na všech úrovních.

VÍCEÚROVŇOVÁ SPRÁVA BUDOVÁNÍ EVROPY V PARTNERSTVÍ

„Potřebujeme novou dohodu mezi evropskými institucemi a hospodářskými a sociálními aktéry, stejně jako mezi různými úrovněmi pravomocí – národní, regionální i místní. Ze všeho nejvíce potřebujeme silné vedení, takové, které se vyznačuje schopností vést poctivý a plodný dialog s občany a vládnout v partnerství.“

Van den Brande připomíná, že ve vztahu ke správě se Evropská unie postupně vyvíjela od modelu „shora dolů“ k modelu, který se vyznačuje větší mírou začleňování a který ve větší míře zapojuje sociální i ekonomické partnery. Regionální a místní orgány také postupně získaly více možností, jak k procesu integrace EU přispívat „zdola nahoru“. V mnoha členských státech hrají významnou úlohu při sdíleném řízení fondů ESI a při navrhování a realizaci OP.

V roce 2000 přijala Evropská komise Bílou knihu o evropské správě věcí veřejných, která uváděla pět principů řádného řízení v rámci tvorby politiky EU, jmenovitě otevřenost, účast, odpovědnost, efektivnost a soudržnost. Dodržování všech těchto principů v celém cyklu politiky EU představuje významný další krok při uvádění cílů EU do praxe a zvyšování pocitu sounáležitosti u partnerů ve společnosti.

Van den Brande uvádí, že nová politika soudržnosti založená na víceúrovňové správě by v příštím roce měla být zdrojem inspirace pro přezkoumání strategie Evropa 2020. Přezkoumání totiž nabízí „vynikající příležitost zvýšit pocit vlastnictví strategie a zajistit její lepší realizaci v terénu“.

Evropský kodex chování

Evropský kodex chování pro partnerskou spolupráci představuje další důležitý krok vpřed v úsilí o posílení kolektivního nasazení a vlastnictví politiky soudržnosti.

Kodex definuje cíle a kritéria, které členským státům umožňují uplatňovat víceúrovňovou správu a principy partnerství. Současně však nechává určitý potřebný prostor pro dohody o praktickém provádění, které si mohou určit předmětné členské státy.

Dopad na dohody o partnerství

Filozofie víceúrovňové správy a posíleného partnerství má nyní dopad nejen na operační programy (OP), ale též na nové dohody o partnerství (DoP).

Zpráva uvádí, že první hodnocení DoP pro období 2014–2020, pokud jde o víceúrovňovou správu a principy partnerství, obecně ukazují, že žádné zásadní problémy nebyly zjištěny. Členské státy však uplatňují víceúrovňovou správu a principy partnerství různým způsobem, v rámci působnosti institucionálního kontextu, správní kapacity, know-how apod. Bez ohledu na to, o jakou zemi se jedná, existuje dostatečná flexibilita umožňující přizpůsobit systémy politiky soudržnosti národnímu institucionálnímu uspořádání.

Deset členských států zavedenou víceúrovňovou správu a kulturu partnerství dále konsolidovalo, dalších deset uskutečnilo rozsáhlá vylepšení. V osmi dalších členských státech je k dispozici zřetelný prostor pro budoucí zlepšování víceúrovňové správy a kultury partnerství.

7bodový plán

Van den Brande podporuje plán navržený VR v Aténském prohlášení⁽¹⁾.

- ▶ 1. Dát strategii územní dimenzi.
- ▶ 2. Národní programy reforem v partnerství.
- ▶ 3. Učinit z víceúrovňového řízení standardní přístup.
- ▶ 4. Sladit Evropský semestr se skutečně dlouhodobými investicemi.
- ▶ 5. Využít stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020 k posílení koordinace politiky.
- ▶ 6. Mobilizovat financování dlouhodobých investic, zajistit lepší vynakládání prostředků.
- ▶ 7. Posilovat administrativní kapacity v zájmu účinnější realizace.

Směry pro budoucnost

Na začátku nového legislativního mandátu má EU skutečnou šanci zasadit se o silnou Evropskou unii založenou na inteligentním systému víceúrovňové správy a sdílené kultuře partnerství, uvedl Luc Van den Brande. Nastínil celou řadu opatření, jež mohou proces posunout vpřed:

(1) Aténské prohlášení k přezkumu strategie Evropa 2020 v polovině období učiněné VR na 6. Evropském summitu regionů a měst konaném v březnu 2014:
<http://cor.europa.eu/en/events/summits/Pages/athens-2014-material.aspx>

▶ Luc Van den Brande předkládá komisaři Johannesi Hahnovi svou zprávu o víceúrovňové správě a partnerství.

„Dojde-li k zakotvení víceúrovňové správy a partnerství coby hlavních principů, bude politika soudržnosti dle mého názoru připravovat cestu pro další politiky a strategie EU (se silnou územní dimenzí), například pro strategii Evropa 2020 (či jejího nástupce), politiky EU pro oblast klimatu a energetiky, rozvojovou spolupráci, sousedskou spolupráci, naplňování stockholmského programu, konsolidaci základních práv, prohlubování zákona o jednotném trhu..., které se tak stanou skutečně celoevropské a které se budou těšit pocitu vlastnictví na skutečně všech úrovních.“

▶ LUC VAN DEN BRANDE – ZVLÁŠTNÍ PORADCE
KOMISAŘE JOHANNESSE HAHNA

▶ **VÍCEÚROVŇOVÁ SPRÁVA OPÍRAJÍCÍ SE O DŮKAZY:**

Vzhledem k rozdílům v institucionálním a ústavním uspořádání jednotlivých členských států neexistuje pro EU žádné jedinečné uspořádání víceúrovňové správy. Systém hodnocení je třeba vybudovat na základě výsledků. VR se nachází v procesu návrhu bodovacího systému víceúrovňového řízení, kterým bude poměřovat jeho vývoj ve specifických politikách EU.

▶ **VÍCEÚROVŇOVÁ SPRÁVA S MÍSTNÍ DIMENZÍ:**

Je třeba, aby se nerozlišovalo mezi ústavními regiony, regiony s legislativními pravomocemi či jinými regiony, protože tak se může rozeběhnout proces, který bude lépe podporovat začlenění. Partnerské regiony EU mohou být podle názoru Van den Brandeho obecně identifikovány v souladu s ústavním systémem každého jednotlivého členského státu.

▶ **SMĚREM K UNII ZALOŽENÉ NA VÍCEÚROVŇOVÉ SPRÁVĚ A PARTNERSTVÍ:**

Provádění Listiny víceúrovňové správy v Evropě na všech úrovních řízení.

▶ **DALŠÍ INFORMACE**

Víceúrovňová správa a partnerství: VAN DEN BRANDOVA ZPRÁVA
http://ec.europa.eu/regional_policy/upload/documents/Commissioner/VandenBrandereport_08102014.pdf

► EKONOMIKA VENKOVA A UDRŽITELNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V EVROPĚ

PODPORA Z EVROPSKÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO
FONDU PRO ROZVOJ VENKOVA
V OBDOBÍ 2014–2020

► Rozvoj venkova: příklad, čeho je možné dosáhnout. PRIORITA 4 se týká obnovy, zachování a zlepšování ekosystémů spojených se zemědělstvím a lesnictvím.

V sérii článků věnovaných jednotlivým fondům z Evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů se v tomto čísle časopisu *Panorama* věnujeme Evropskému zemědělskému fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Fondy ESI – konkrétně Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Fond soudržnosti (FS), Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) a Evropský sociální fond (ESF) – představují stejně jako EZFRV hlavní fondy EU pro podporu pracovních míst a růstu v celé EU v období 2014–2020. Představují významný přínos pro plnění strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova financuje příspěvky EU na rozvoj venkova v celé Evropské unii. Jde o jeden ze dvou pilířů společné zemědělské politiky, financuje také přímé platby zemědělcům a podporu zemědělských trhů.

Kontext

Asi 80% území EU má venkovský charakter a většina této půdy je zemědělsky využívána nebo je pokryta lesy. Polovina obyvatelstva EU žije ve venkovských oblastech. Venkov je také místem pro rekreaci, oddech a potěšení pro mnoho lidí žijících ve městech. Proces, kdy lidská činnost v minulosti formovala krajinu, pokračuje i v dnešní době.

Rozvoj venkova je klíčovou složkou společné zemědělské politiky. V průběhu uplynulých desetiletí vyplývala podpora venkova z nutnosti cílit podporu zemědělcům tak, aby směřovala k jejich vyšší

PROPOJOVÁNÍ

Od svého zavedení v roce 2008 přispěly (a dále budou přispívat) Evropská síť pro rozvoj venkova (ENRD) a národní síť pro rozvoj venkova (NRN) v jednotlivých členských státech významným způsobem k realizaci politiky rozvoje venkova. V úzké spolupráci prokazují svůj potenciál zastávat řadu důležitých úloh při zhodnocování a obohacování kvality programů rozvoje venkova. Pomáhají zvyšovat konzistenci přípravy programů a umožňují pravidelné výměny informací a postupů mezi zúčastněnými subjekty v oblasti rozvoje venkova. Také napomáhají při nezbytné práci na budování kapacity v rámci podpory iniciativy LEADER a jejich existence podporuje vytváření společných analýz, které nabízejí užitečnou perspektivu na úrovni EU i na úrovni jednotlivých států. Síť bude nadále přispívat k dalším zlepšením i v novém programovém období.

konkurenceschopnosti, diverzifikaci ekonomických příležitostí a zajištění veřejných statků životního prostředí. Souběžně s tím se rozvíjela myšlenka, že zemědělství nelze posuzovat izolovaně od širších ekonomických vztahů venkova. Jednou ze specifických znaků politiky rozvoje venkova je, že je navržena tak, aby odpovídala potřebám příslušných příjemců. Projekty bývají obvykle malé a rozptýlené do všech venkovských oblastí.

Podpora potřeb venkova

Zkušenosti ukazují, že bez cílené podpory mohou potřeby venkova v boji o finance prohrávat s městskými oblastmi. A přesto je nesmírně důležité venkovským oblastem věnovat dostatečnou pozornost. Některé čelí specifickým problémům jako například úbytku obyvatelstva, nižší úrovni vzdělání a příjmů nebo nevyhovující infrastruktuře a službám. Zásahy z EZFRV pomáhají tyto nerovnosti mezi městy a venkovem řešit. Na druhou stranu skýtají venkovské oblasti velký potenciál, neboť poskytují řadu nezbytných typů zboží, například potraviny či jiné suroviny, krajinu, čistý vzduch a vodu a příjemná místa k životu a práci.

V podpoře ekonomických, environmentálních a společenských činností ve venkovských oblastech hraje klíčovou roli EZFRV. Posiluje ekonomiku venkovských oblastí tím, že stimuluje růst, diverzifikuje ekonomiku a vytváří pracovní místa. Financuje řadu iniciativ a projektů ve venkovských obcích s cílem zvýšit kvalitu života. Posilováním udržitelnosti a ochrany přírodních zdrojů, například půdy, vody a biologické rozmanitosti, přitom zlepšuje, ale zároveň zachovává životní prostředí venkova a současně podporuje realizaci veřejných statků.

Šest priorit

S ohledem na současné a budoucí problémy, kterým venkovské oblasti EU čelí, bylo vytyčeno šest priorit EZFRV. Ty zajistí, že prostředky z fondů budou používány tam, kde je jich nejvíce potřeba, přičemž úspěchy a účinnost politiky budou posuzovány právě podle nich. Jde o šest následujících priorit:

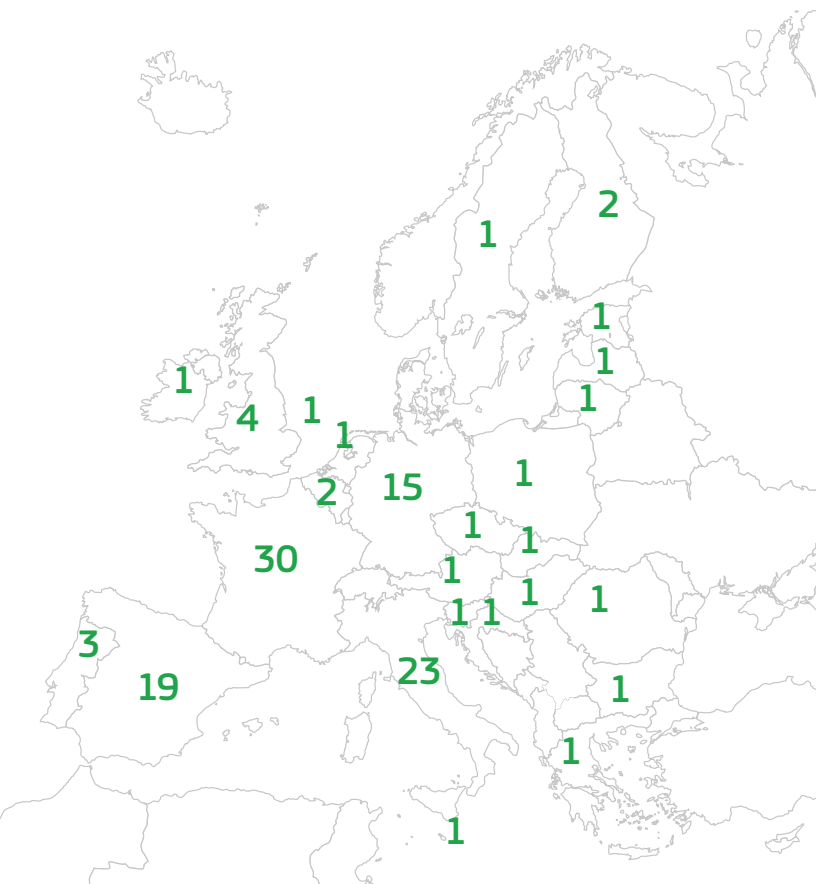
- ▶ 1. Podporovat přenos znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech.
- ▶ 2. Podporovat životaschopnost farem všech druhů (v nížinách, vysočinách i horách, velkých i malých) ve všech regionech a podporovat udržitelné lesní hospodaření.
- ▶ 3. Zlepšit organizaci potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, podpory dobrých životních podmínek zvířat a využívání nástrojů řízení rizik ze strany farmářů.
- ▶ 4. Obnovit, zachovat a posílit ekosystémy spojené se zemědělstvím a lesnictvím.
- ▶ 5. Podporovat v sektoru zemědělství, potravinářství a lesnictví účinné využívání zdrojů a posun směrem k nízkouhlíkové ekonomice odolné vůči vlivům klimatu.
- ▶ 6. Podporovat sociální začleňování, snižování chudoby a hospodářský rozvoj ve venkovských oblastech.

Jak EZFRV funguje v praxi?

Na začátku programového období 2014–2020 sestaví každý členský stát národní Program rozvoje venkova (PRV) nebo několik regionálních PRV, které budou pokrývat celé jeho území. Celkově bude pro nové programové období sestaveno 118 PRV.

PRV jsou vytvářeny na základě územní analýzy a určení potřeb venkovských oblastí podle šesti rozvojových priorit, které se dále rozdělují na 18 oblastí zaměření. Na tomto základě je vytvořena strategie, která vychází z těch oblastí zaměření, které jsou vhodné pro řešení otázek konkrétního národního a regionálního kontextu.

▶ POČET PROGRAMŮ ROZVOJE VENKOVA NA STÁT **CELKEM ▶ 118**

Zdroj: Evropská komise

Oblasti zaměření představují klíčové stavební prvky každého PRV a každý má proto alespoň jeden kvantifikovaný cíl, který by měl být prostřednictvím realizace programu dosažen. Poté je navržen soubor opatření a postupů, které by dohromady měly umožnit dosažení cíle. Pro zvýšení kvality vody může být například třeba realizovat balíček zahrnující postupy správy půdy, poradenskou podporu a investice, to vše zaměřené na snižování míry ochuzování půdy a odtoku vody.

Kolik peněz je k dispozici?

Z rozpočtu EU bylo fondu EZFRV na sedmileté období 2014–2020 přiděleno přibližně 95 miliard EUR. V praxi to představuje jen část dostupných peněz, protože ke každému euru kterým přispěje EU, musí vláda členského státu nebo příjemce zaplatit vlastní příspěvek, jehož výše závisí na ekonomické vyspělosti daného členského státu a typu podporované činnosti. Zodpovědnost za poskytnutí potřebných prostředků je

PŘÍSTUP LEADER

Initiativa LEADER nabízí v problematice rozvoje venkova přístup „zdola-nahoru“. Navazuje tak na činnost místních akčních skupin (MAS). V průběhu let tato iniciativa prokázala, že dokáže být efektivním nástrojem pro předání moci „lidem v terénu“ za účelem zkoumání příležitostí a problémů, kterým čelí, předkládání vlastních nápadů v reakci na podněty a pro přeměnu těchto nápadů ve skutečnost. Cenné poučení z předchozího období 2007–2013 slouží k tomu, aby iniciativa LEADER pro období 2014–2020 byla ještě dokonalejší a zároveň aby bylo dosaženo vyšší míry účasti v ní.

Přístup iniciativy LEADER stojí na sedmi zásadách:

- 1. ZAMĚŘENÍ NA OBLAST:** opatření se má realizovat na malém, stejnorodém, společensky kompaktním území.
- 2. PŘÍSTUP ODSPODU:** jsou to místní aktéři, kdo navrhují strategii a vybírají opatření.
- 3. SPOLUPRÁCE VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU:** MAS jsou vyvážené skupiny zahrnující účastníky z veřejného i soukromého sektoru, kteří mohou mobilizovat všechny dostupné dovednosti a zdroje.
- 4. INOVACE:** MAS mají flexibilitu umožňující zavádět nové nápady a metody.
- 5. INTEGRACE:** ekonomických, sociálních, kulturních a ekologických opatření, na rozdíl od sektorového přístupu.
- 6. PROPOJOVÁNÍ:** umožňuje, aby se lidé, organizace i instituce od sebe vzájemně učili, a to na lokální, regionální, národní i evropské úrovni.
- 7. SPOLUPRÁCE:** mezi skupinami iniciativy LEADER, například za účelem sdílení zkušeností, přispívá k vzájemnému doplňování se nebo pomáhá dosáhnout kritického množství.

proto rozdělena mezi EU a vnitrostátní a místní aktéry. Kromě toho celá řada členských států přesunula část alokací na přímé platby tak, aby zvýšila financování svých PRV.

Jaký typ činností může být financován?

EZFRV může podporovat různá opatření. Následující seznam je pouze výběrem některých z nich:

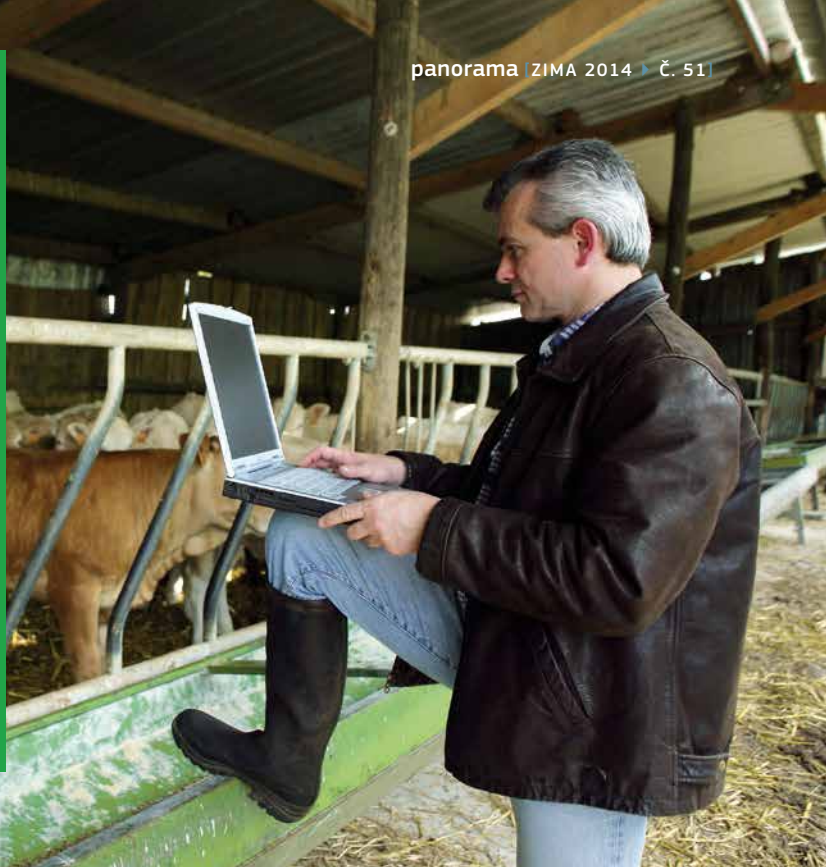
- ▶ **1.** Příspěvek na investiční výdaje zaměřené na zlepšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělských podniků, uvádění zemědělských produktů na trh a jejich zpracování a na investice spojené s tvorbou a vývojem nezemědělských činností.
- ▶ **2.** Poradenské služby, jejichž cílem je pomáhat farmářům, lesníkům a malým a středním podnikům (MSP) ve venkovských oblastech zlepšovat ekonomickou a environmentální výkonnost a odolnost vůči vlivům klimatu.

INOVACE

INOVACE RŮZNÉHO DRUHU MOHOU PŘEDSTAVOVAT HNACÍ SÍLU POKROKU.

Cíle strategie růstu Evropa 2020 zdůrazňují, že je velmi důležité, aby všechny části Evropy (venkovské i městské) tuto hnací sílu inovací využívaly rovnoměrně. Nové produkty, služby, technologie, postupy a organizační formy (kromě dalších) mohou zvýšit ziskovost zemědělského nebo jiného venkovského podniku, zajistit lepší péči o životní prostředí a posílit společenské uspořádání venkova.

V období 2010–2014 byla ve službách inovace využita různorodá opatření pro rozvoj venkova. Obzvláště podstatná byla opatření zabývající se přenosem vědomostí, poradenskými službami, investicemi do fyzického majetku nebo spoluprací. V rámci nových programů budou tyto aspekty dále posíleny.

- ▶ **3.** Kapitálové granty ve výši až 70 000 EUR na podporu zahájení podnikání pro mladé osoby zakládající zemědělské podniky a na tvorbu nezemědělských aktivit ve venkovských oblastech.
- ▶ **4.** Odborný výcvik, který může mít podobu workshopů, školení, koučinku, výměn a návštěv v rámci zemědělských/lesnických podniků.
- ▶ **5.** Podpora základních služeb ve vesnicích a obnova všech typů drobné infrastruktury, včetně investic do obnovitelných zdrojů energie, úspor energie a infrastruktury pro širokopásmové připojení.
- ▶ **6.** Zakládání skupin výrobců a organizací za účelem například přizpůsobování produkce a výstupů producentů požadavkům trhu a společná organizace jejich přípravy a prodeje.
- ▶ **7.** Podpora správců půdy, kteří se zavazují využívat zemědělské postupy, které mají pozitivní vliv na životní prostředí a přispívají ke zmírnění změny klimatu.
- ▶ **8.** Podpora přechodu od tradičního zemědělství k ekologickému zemědělství.
- ▶ **9.** Podpora správců půdy kompenzující jim zvýšení nákladů a ušlý příjem v důsledku směrnice o soustavě Natura 2000 a rámcové směrnice o vodě.
- ▶ **10.** Platby zemědělcům v horských oblastech a jiných oblastech čelících přírodním či jiným omezením, sloužící jako kompenzace za zvýšené náklady a ušlý příjem v souvislosti s omezeními zemědělské produkce v daných oblastech.
- ▶ **11.** Náhrada zemědělcům, kteří dobrovolně realizují opatření za účelem dosažení dobrých životních podmínek zvířat ve větší míře, než je podle stávajících pravidel povinné.

Úspěchy a odkaz

EZFRV poskytuje finanční podporu správcům půdy tak, aby mohli hospodařit na své půdě způsobem šetrným k životnímu prostředí a zároveň produkovat potraviny pro občany a vytvářet pracovní místa v zemědělském a potravinářském sektoru. Tyto platby zajišťují, že bude půda využívána i nadále dobře a udržitelně, aby mohla poskytovat další veřejné statky, jež společnost očekává – například rekreaci, estetické hodnoty, zařízení pro odpočinek, ochranu cenných přírodních zdrojů (půdy, vody a biologické rozmanitosti) a opatření pro boj se změnou klimatu. To vše pomáhá zajistit, abychom příštím generacím mohli předat zdravou planetu.

Úspěchy rozvoje venkova EU lze nejlépe vidět při návštěvě venkovských oblastí. Farmy dosahují vyšší konkurenceschopnosti, vznikají nové venkovské podniky, přírodní zdroje a divoká příroda se těší ochraně. Podpora rozvoje venkova pomáhá vesnickým oblastem dosáhnout lepšího propojení místními silnicemi a zlepšuje vodohospodářské, kanalizační a sociální služby. Venkovské obce poskytují lepší veřejnou správu a dochází ke zvyšování kvality života lidí ve venkovských oblastech.

V období 2014–2020 by měly fondy pro rozvoj venkova dosahovat výsledků účinněji a zajistit tak za peníze EU ještě vyšší hodnotu.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_cs.htm

► MĚSTSKÁ AGENDA EU

DALŠÍ KROKY

V evropských městech žije více než 360 milionů obyvatel. To jsou více než dvě třetiny obyvatelstva EU. Tyto městské oblasti čelí obrovským výzvám, například v oblasti dopravy a mobility, zaměstnanosti a podnikání, hospodářství a životního prostředí, bydlení a sociálních věcí. Prostřednictvím městské agendy provádí EU kroky za účelem lepší integrace této problematiky, která má dopad na města, do tvorby politiky EU.

O co v městské agendě jde?

Debata o městské agendě EU již nějakou dobu probíhá. Již v roce 1997 ve sdělení „Městská otázka: směrem k evropské debatě“⁽¹⁾ argumentovala Evropská komise, že je nezbytné nové úsilí směřující k posílení či obnově úlohy evropských měst coby míst sociální a kulturní integrace, coby zdrojů hospodářské prosperity a udržitelného rozvoje a coby základu demokracie. Od té doby se rozvoj měst stal ještě prominentnějším prvkem tvorby politiky EU, což je zvláště dobře patrné na nové politice soudržnosti.

Avšak s rostoucí složitostí problémů měst se ozývá stále více hlasů, že je třeba města lépe začleňovat do procesů vytváření a provádění politik EU a že politiky EU musí být lépe přizpůsobeny realitě měst, kde mají být prováděny. To se odráží v novém volání po městské agendě EU. V reakci na tyto požadavky zorganizovala Evropská komise fórum CITIES, jehož cílem bylo zahájit debatu o potřebách městské agendy EU. Poté, co byla v rámci tohoto fóra jasně vyjádřena potřeba městské agendy, přijala Komise sdělení⁽²⁾, kterým byly zahájeny veřejné konzultace o tom, jaké hlavní prvky by městská agenda EU měla mít.

(1) „Městská otázka: směrem k evropské debatě“, KOM(97) 197 v konečném znění.
 (2) http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/urban2014/index_en.cfm
 (3) „Městská dimenze politik EU – Hlavní rysy městské agendy EU“, KOM(2014) 490 v konečném znění.

► SLOVINSKO
 Ljubljana: současná bytová architektura šetrná k přírodě.

► ŠPANĚLSKO
 Trambaix v Barceloně projíždí kolem Agbarovy věže.

Veřejné konzultace o hlavních charakteristikách městské agendy EU

Veřejné konzultace o městské agendě byly zahájeny 18. července 2014 a uzavřeny 26. září. Konzultace přitáhly značnou pozornost a Komise obdržela celkem více než 220 reakcí. Mezi respondenty byly soukromé osoby, veřejné orgány, soukromé firmy, mezinárodní organizace, organizace občanské společnosti a další typy organizací.

Odpovědělo patnáct členských států. Konzultace již sice byly oficiálně ukončeny, ale stále přichází odpovědi z členských států, což je důsledek načasování jejich rozhodovacích procesů.

▶ NĚMECKO
Krajinné úpravy
na nyní již
zavřeném letišti
Tempelhof v Berlíně,
které se mění na
městský park.

Bylo položeno šest základních otázek.

- ▶ 1. Jaké hlavní zdůvodnění má mít městská agenda EU?
- ▶ 2. Má se městská agenda EU zaměřovat na omezený počet městských problémů, nebo má poskytovat pouze obecný rámec?
- ▶ 3. Je evropský model městského rozvoje, jak je vyjádřen v hesle „města zítřka“, dostatečným základem, z něhož lze vycházet?
- ▶ 4. Jak mohou městské zúčastněné subjekty lépe přispět k rozvoji politiky a implementačním procesům na úrovni EU?
- ▶ 5. Jak nejlépe lze podpořit posílení základny znalostí o městech a územích a výměny zkušeností?
- ▶ 6. Jaké by měly být úlohy úrovně místní, regionální, národní a úrovně EU?

Otázky byly obecné, aby umožnily zapojit se do debaty i nově příchozím, přinejmenším k potřebě městské agendy. Odpovědi se nyní analyzují a budou prezentovány v souhrnné zprávě na konci roku 2014.

První výsledky konzultací

První analýza ukazuje velmi jasně širokou shodu na tom, že EU městskou agendu skutečně potřebuje.

Konzultace prokázaly, že v několika oblastech existuje jasná poptávka po evropském přístupu k rozvoji měst, například:

- ▶ pro zlepšení koordinace politik;
- ▶ pro vytvoření silnějších vazeb s občany a zlepšení jejich životů;
- ▶ pro lepší provádění dohodnutých strategií;
- ▶ pro řešení náročných společenských problémů, například uhlíkově neutrální ekonomiky.

Jasně je i sdělení o tom, co je třeba, a co nikoli. Velký počet respondentů trvá na tom, že je třeba respektovat subsidiaritu a vyhnout se novým právním předpisům. Městská agenda EU by měla umožnit městům plně přispívat k provádění strategie Evropa 2020, ale neměla by vytvářet rigidní rámec, který bude městům svazovat ruce.

Objevuje se jasná podpora pro nové pracovní postupy, což by mělo zajistit lepší zapojení měst do procesu politiky EU. Mnozí navíc argumentují, že tuto agendu je třeba kombinovat se zaměřením na priority, které mají pro EU a její města obzvláštní význam, například na priority spojené se strategií Evropa 2020.

Další kroky

Z fóra CITIES a veřejných konzultací jasně vyplynula poptávka po městské agendě a též skutečná očekávání od Komise, že předloží svou představu toho, co by měla městská agenda představovat a jak by měla konkrétně fungovat.

Konzultace posunuly debatu o městské agendě EU výrazným způsobem vpřed, ale neuzavřely ji. Komise bude nyní pokračovat v dialogu s klíčovými zúčastněnými stranami ohledně konkrétnějších otázek na základě zjištění plynoucích z konzultací a teprve poté připraví v roce 2015 návrh na opatření.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/urb_agenda/index_en.cfm

► POSUZOVÁNÍ ÚČINNOSTI POLITIKY SOUDRŽNOSTI

KOMISE ZAHAJUJE SOUTĚŽ, JEŽ BY MĚLA IDENTIFIKOVAT NEJLEPŠÍ HODNOCENÍ A HODNOTÍCÍ NÁVRHY

Hodnocení mohou sloužit dvojímu účelu, zaprvé jde o posuzování účinnosti a dopadu investic EU, zadruhé pak o generování zjištění, jež mohou mít vliv na budoucí politiku soudržnosti. Vzhledem k tomu, že nové evropské strukturální a investiční fondy kladou u operačních programů větší důraz na orientaci na výsledky, zaměřuje Komise své úsilí na identifikaci vhodných příkladů postupů a metodik hodnocení.

Očekávání od evropských ekonomik jsou pro nadcházející rok mírně pozitivní, ale finanční krize není dosud zažehnána a existuje stále naléhavější potřeba nových zdrojů financování. Celkový rozpočet evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) na období 2014–2020 (zahrnuje pět fondů – Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond) činí 376 miliard EUR. Corina Crețuová, komisařka pro regionální politiku, nám v této souvislosti připomíná, že „naše fondy jsou jediné zcela nové prostředky, které máme k dispozici pro tolik potřebné investice do reálné ekonomiky“. Tato skutečnost též předstává jeden z důvodů, proč se média stále více zajímají o to, jak jsou prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů vynakládány.

Výsledky a efektivita

Tato pozornost stále více zahrnuje důraz na účinky politiky soudržnosti a přináší mnoho otázek: Čeho bylo díky investičním prostředkům dosaženo? Co fungovalo? Co nefungovalo a proč? Jaká byla relativní účinnost různých zásahů? Co funguje v různých kontextech?

HODNOCENÍ 2007–2013

Do konce roku 2013 bylo vytvořeno nejméně 830 hodnocení operací z programového období 2007–2013 financovaných z EFRR a Fondu soudržnosti.

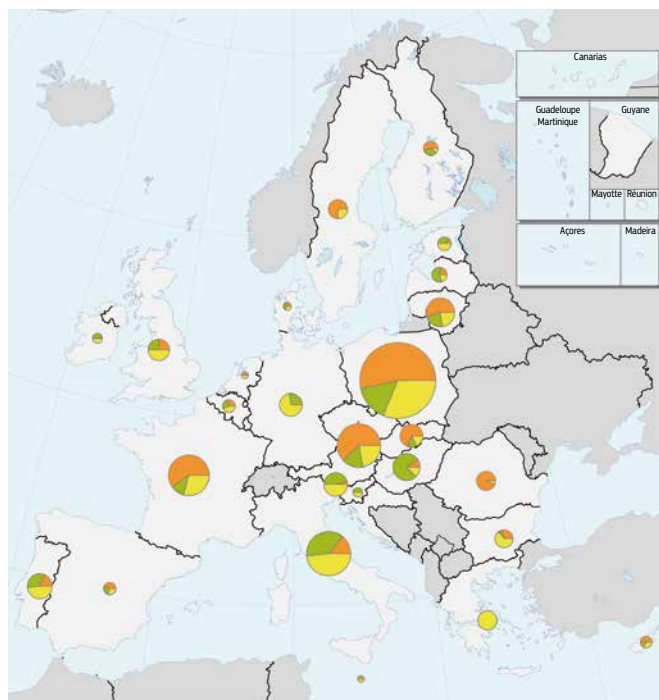
42% těchto hodnocení se zaměřovalo na procesy a procedury, 36% na pokrok v implementaci a pouze 22% na výsledky, přestože důraz zpráv na výsledky se zvýraznil již v roce 2013.

Postupně docházelo i k posunu, pokud jde o používané metody. Stále více hodnocení využívá techniky hypotetických situací pro odhad dopadu politiky soudržnosti na výstupy (6% v roce 2013, 3% v období 2011–2012).

Přestože to nebylo v programovém období 2007–2013 povinné, byly členské státy a regiony vyzývány k tomu, aby podle potřeby navrhly a prováděly vlastní vyhodnocování. Obecně bylo přijetí tohoto přístupu mezi členskými státy pozitivní a v různých členských státech tak vznikly různé systémy hodnocení (viz rámeček).

Nařízení o strukturálních a investičních fondech pro období 2014–2020⁽¹⁾ přináší svou orientací na výsledky radikální změnu. Nařízení o společných ustanoveních klade důraz na cíle programu, na logiku intervencí v zájmu dosažení očekávaných výsledků a na hodnocení účinnosti a dopadu. Dále platí, že od roku 2016 dále požaduje každoroční vykazování výstupů a výsledků ze strany řídicích orgánů a Komise, včetně nálezů z hodnocení, kde jsou k dispozici.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o fondech ESIF, označované též jako nařízení o společných ustanoveních.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

► ZAMĚŘENO NA VYHODNOCENÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ A FONDŮ Soudržnosti PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007–2013

LEGENDA:

- Proces
- Účinky
- Monitorování

Zdroj: Evropská komise, GŘ pro regionální a městskou politiku, útvar DGA1.B.2

V tomto kontextu Generální ředitelství Evropské komise pro regionální a městskou politiku a pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování organizují v roce 2016 konferenci o „Účinnosti politiky soudržnosti EU“. Akce se snaží přilákat účastníky z celého světa, včetně akademiků a profesionálů z univerzit, think tanků, veřejných orgánů, státních agentur a soukromého sektoru, kteří by měli diskutovat o tom, jak lze uplatnit různé získané poznatky při hodnocení a navrhování politiky.

Byla zahájena soutěž

V rámci příprav na tuto konferenci generální ředitelství rovněž zahájila soutěž o nejlepší vyhodnocování v rámci politiky soudržnosti EU. Tímto postupem se identifikují hodnocení ve dvou pramenech – nejlepší provedená hodnocení a nejlepší návrhy hodnocení – které budou primárně pro posuzování účinnosti operací spolufinancovaných ze strukturálních fondů

či z Fondu soudržnosti, ale může se jednat i o jiné projekty, v oblasti výzkumu a inovací, podpory podnikání, IKT, velkých infrastrukturních projektů, zaměstnanosti, dovedností a sociálního začleňování či vytváření kapacity institucí.

Soutěž se zaměřuje na porozumění účinnosti operací spolufinancovaných ze strukturálních fondů (tj. EFRR a ESF) či z Fondu soudržnosti tím, že využívá nejméně jednu z následujících tří metod:

- *ex-post* analýza nákladů a přínosů (CBA);
- hodnocení na základě teorie;
- hypotetická hodnocení („counterfactual evaluations“).

Porota složená z mezinárodních odborníků posoudí přihlášená hodnocení podle vhodnosti použité metodiky hodnocení i potenciálního významu zjištění pro budoucí politiku soudržnosti.

Vítězové nezískají finanční ceny, ale budou vybrána nejméně tři nejlepší přihlášená hodnocení z každého pramene a autoři budou přizváni, aby se zúčastnili výše zmiňované konference zaměřené na hodnocení, která se bude konat v roce 2016.

Jaké typy investic slibují lepší účinky než jiné? Jaké skryté faktory mohou za určitých podmínek významně ovlivnit vznik pracovních míst? Například tyto otázky a odpovědi na ně mohou významně změnit budoucí politiku soudržnosti EU.

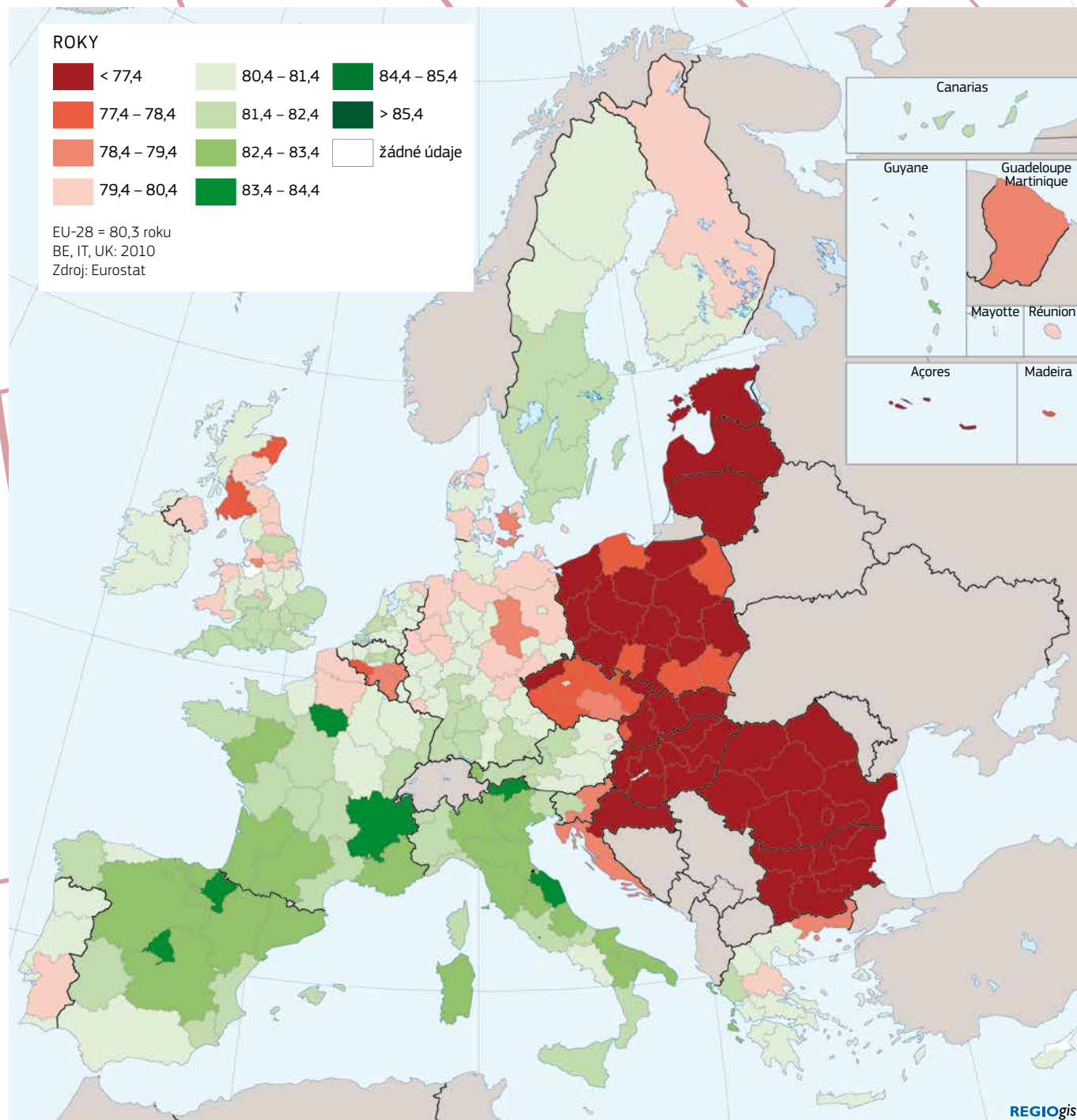
Na tyto otázky ovšem stále neexistují univerzální odpovědi. Spíše jde o kumulativní proces učení, který čerpá z náročné terénní práce prováděné po mnoho let po celé Evropě. Šancí je učinění dalšího kroku na cestě k nalezení odpovědí na tyto a další otázky a z tohoto důvodu Komise vyzývá k účasti v soutěži všechny hodnotitele a výzkumníky, kteří v terénu působí.

► DALŠÍ INFORMACE

Podrobnosti o soutěži jsou k dispozici online a příspěvky je možné posílat do 31. prosince 2015.
http://ec.europa.eu/regional_policy/impact/evaluation/index_en.cfm

Kontakt pro případ, že potřebujete další informace:
REGIO-EVAL-CONFERENCE@ec.europa.eu

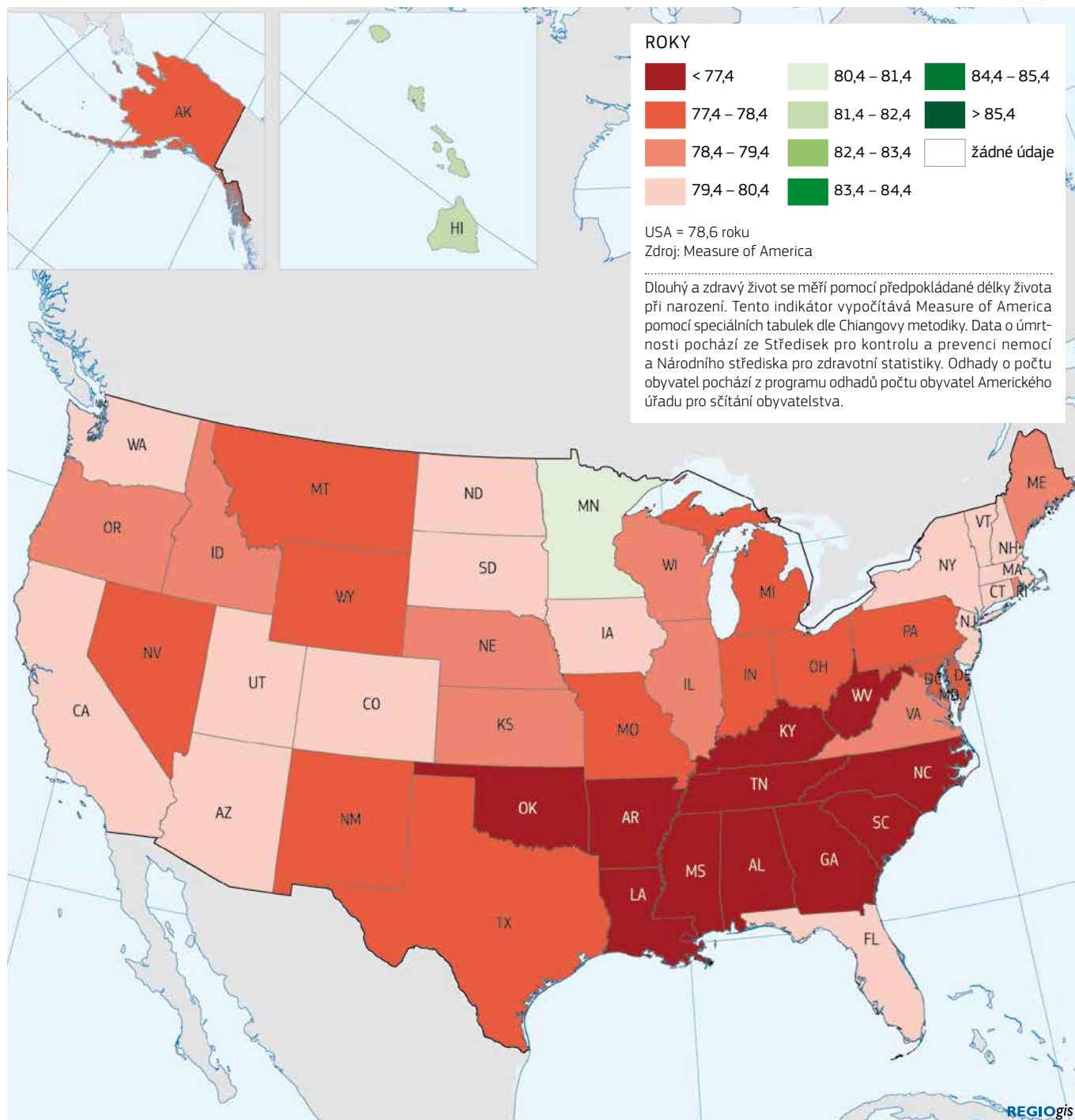
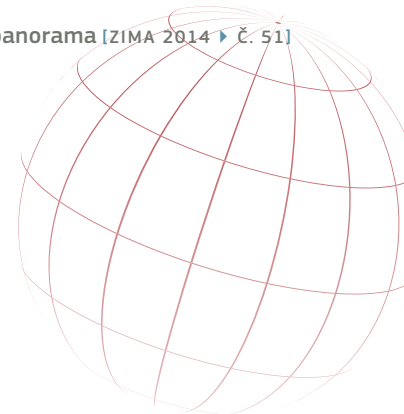
► PRŮMĚRNÁ DÉLKA ŽIVOTA V EU 2011

Průměrná délka života představuje jeden z hlavních odrazů životní úrovně a v globální perspektivě se EU daří v tomto indikátoru dosahovat velmi dobrých výsledků.

Z 50 zemí s nejdelší průměrnou délkou života v roce 2012 bylo 21 členských států EU. Z těchto mělo 18 delší průměrnou délku života než Spojené státy americké.

▶ PRŮMĚRNÁ DÉLKA ŽIVOTA V USA 2010

V USA jsou pouze dva státy, Havajské ostrovy a Minnesota, kde průměrná délka života převyšuje průměr EU. V mnoha jižních státech je tento parametr podobný jako v Polsku či Maďarsku. Jak ukazuje mapa Evropy, rozdíly mezi regiony v EU jsou značné.

Průměrná délka života je v mnoha částech Bulharska, případně v Lotyšsku a Litvě, kratší než 74 let, zatímco celkově v EU převyšuje ve dvou třetinách regionů 80 let. V 17 regionech ve Španělsku, Francii a Itálii činí 83 let či více.

► ITALSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ RADY EU

VÝZVY PRO IMPLEMENTACI POLITIKY SOUDRŽNOSTI

V druhé polovině roku 2014 zastává předsednictví Rady Evropské unie Itálie. Gilda Carboneová, italská národní odbornice, hovoří o svých zkušenostech a nastiňuje hlavní výzvy a výsledky italského předsednictvím, pokud jde o politiku soudržnosti.

► **Když byl 1. července 2014 zahájen půlrok italského předsednictví, probíhalo v Generálním ředitelství Evropské komise pro regionální a městskou politiku období intenzivní činnosti. Co vás přimělo přijmout nabídku podílet se na italském předsednictví Rady EU?**

Vzhledem k tomu, že jsem pracovala na GŘ pro regionální a městskou politiku již více než pět let, znala jsem politiku soudržnosti z pohledu Komise, a proto jsem si byla jista, že práce pro předsednictví Rady EU obohatí moje zkušenosti a znalosti evropských institucí a umožní mi nahlédnout na politiku soudržnosti z jiného úhlu. Proto jsem přijala nabídku připojit se k italskému týmu soudržnosti v rámci italského zastoupení u EU, s přesvědčením, že jde o jeden ze způsobů, jak může italská administrativa nejlépe využít mé evropské profesní zkušenosti.

► **Jak byl naplněn program italského předsednictví pro růst a zaměstnanost, pokud jde o politiku soudržnosti?**

První prvek strategického programu italského předsednictví Rady Evropské unie „Evropa, nový začátek“, byl formulován jako „Evropa přátelská k zaměstnanosti: dosažení hospodářského růstu“. Italské předsednictví plnilo svůj program v oblasti politiky soudržnosti právě v tomto rámci.

Pokud jde o regionální a územní politiku, italské předsednictví si stanovilo následující cíle:

- Podporovat strukturovanou **politickou debatu v Radě EU** s cílem udržet zaměření na vyšší účinnost a zlepšování iniciativ orientovaných na výsledky politiky soudržnosti, stejně jako podporovat reflexi účinků posilování **vztahu mezi strukturálními politikami a ekonomickou správou**.
- Zdůraznit příspěvek, který může mít účinná politika soudržnosti pro **přezkoumání strategie Evropa 2020**.
- Pokračovat v politické debatě o **městské agendě EU**, zanést ji do programu předsednického tria pro oblast územní soudržnosti a městské politiky a usilovat o to, aby do konce roku 2015 proběhlo přezkoumání stavu realizace cíle územní soudržnosti Unie a došlo k lepšímu propojení politiky územní soudržnosti a městské politiky.
- Dohlížet na posuzování výsledků z období 2007–2013 a spustit nové programy na období 2014–2020.
- Přispět k vývoji a konsolidaci realizace **makroregionálních strategií**.

Program předsednictví v oblasti politiky soudržnosti byl kompletně naplněn.

► **Jakým hlavním výzvám jste museli čelit během italského pololetí?**

Náročné rozhodně bylo přijetí Závěrů Rady o Šesté zprávě Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Šestá zpráva je významný dokument, který uznává politiku soudržnosti jako hlavní investiční politiku na úrovni EU, jež je využívána pro dosahování hospodářské, sociální a územní soudržnosti, a též jako jednu z hlavních investičních politik pro dosažení cílů a úkolů strategie Evropa 2020; uznává též její zmírňující účinek na krizi, její význam pro „soubor politik“ fiskální konsolidace, strukturální reformy a investice posilující růst podporované politikou soudržnosti.

▶ Italský premiér Matteo Renzi představuje Evropskému parlamentu program italského předsednictví.

Názory členských států na politiku soudržnosti mohou být různé, záleží na konkrétních okolnostech a na relevanci a dopadu politiky soudržnosti, stejně jako se mohou lišit jejich názory na posílení vazby mezi politikou soudržnosti a ekonomickou správou či nejistoty spojené s institucionálním přechodným obdobím. Bylo proto náročné nalézt „společný jmenovatel“, který by mohl zajistit smysluplné zaměření pro budoucí vývoj s cílem podpořit zaměstnanost a růst.

▶ Jaký byl podle vašeho názoru hlavní výsledek těchto šesti měsíců a co si myslíte, že po italském předsednictví zůstane?

Hlavním obecným výsledkem dosaženým během italského předsednictví bylo, že Rada EU doporučila pořádat pravidelnou debatu v Radě ve složení pro obecné záležitosti mezi příslušnými ministry, na niž se mají diskutovat otázky implementace a výsledků evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů, což smysluplně a podstatně přispěje k zajištění účinné realizace politiky soudržnosti a její orientace na výsledky.

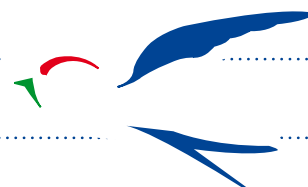
Tento krok představoval úspěch pro celou komunitu politiky soudržnosti: politika soudržnosti nyní může mít pravidelný hlas v Radě, a to ve formálním stylu. Pořádání pravidelné a formální debaty o politice soudržnosti na politické úrovni nejen zajišťuje, že bude příslušná část rozpočtu EU vynakládána co nejúčinněji pro podporu růstu a zaměstnanosti, ale také zajišťuje, že perspektiva politiky soudržnosti bude brána v úvahu při diskusích o otázkách spojených s růstem a zaměstnaností a využíváním fondů ESI.

Rada ve složení pro obecné záležitosti věnovala politice soudržnosti celé zasedání konané 19. listopadu 2014, které bylo příležitostí nejen k přijetí Závěrů ohledně Šesté zprávy Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, ale také k debatě o příspěvku politiky soudržnosti k přezkoumání strategie Evropa 2020 v polovině období, stejně jako o stavu přijímání programů na období 2014–2020.

Bude vhodné pokračovat v konání pravidelných a formálních debat o politice soudržnosti, které se budou moci zaměřit mimo jiné na výroční souhrnné zprávy Komise, na strategické zprávy Komise v letech 2017 a 2019, stejně jako další budoucí otázky, například přezkoumání strategie 2020, realizaci „Investičního plánu pro Evropu“ přijatého Komisí 26. listopadu 2014 a zprávu Komise o výsledku vyjednávání o dohodách o partnerství a programech pro období 2014–2020 apod.

Z mého pohledu byla debata na zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti věnovaná politice soudržnosti významnou příležitostí pro potvrzení politiky soudržnosti coby „samostatné“ politiky EU, která díky svým specifickým charakteristikám, jako je víceúrovňová struktura správy a integrovaný sektorální a územní přístup, i nadále hraje klíčovou úlohu při obnově růstu a zaměstnanosti v celé EU.

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.italia2014.eu

► PRVNÍ HYBRIDNÍ VĚTRNÁ ELEKTRÁRNA

Celkové náklady:
10 948 000 EUR
Příspěvek EU:
6 082 000 EUR

Novátorský větrný generátor elektřiny v Německu konver- tuje nevyužitou elektřinu na vodík pro pozdější použití.

Inovační systém pro generování energie z větru, který nadbytečnou elektřinu konvertuje na vodík, byl vyvinut ve východoněmeckém regionu Uckermark.

Za projektem stojí jeden z předních evropských dodavatelů větrné energie, společnost ENERTRAG AG sídlící v Braniborsku, která vyvinula novou hybridní technologii v partnerství s Braniborskou technickou univerzitou Cottbus-Senftenberg a společnostmi Deutsche Bahn AG, Vattenfall Europe a Total Germany.

Hybridní projekt ENERTRAG byl zahájen v roce 2011 jako pilotní projekt a kombinuje větrnou elektrárnu s vodní elektrolytickou jednotkou, která používá nadbytečnou elektřinu k výrobě vodíku. Za dnů, kdy je velká poptávka po energii, je vodík konvertován zpět na elektřinu v kogenerační elektrárně, kde je směšován s bioplynem, což umožňuje dosáhnout ideálního výkonu.

Možnost ukládat nevyužitou elektřinu v podobě vodíku pomáhá stabilizovat rozvodnou síť a nabízí model pro budoucí systémy vyvažování zátěže s použitím obnovitelných zdrojů.

Nadbytečný vodík může být též přeměňován na palivo pro automobily jezdící na vodík a může být dodáván do čerpacích stanic v Berlíně. Další výhodou je, že odpadní teplo z kogeneračního procesu lze využívat pro vytápění přilehlého města Prenzlau.

Hybridní elektrárna představuje první jednotku svého typu na světě a ukazuje, že elektřinu z obnovitelných zdrojů, jaká se vyrábí ve větrných elektrárnách, lze využívat i skladovat.

Projekt, který byl spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj, ukázal, jak je možné překonat některé z největších obtíží spojených s obnovitelnými zdroji energie. Nadbytečnou elektřinu z větrných generátorů lze skladovat přímo v objektu elektrárny ve formě vodíku a využívat způsobem, který pomáhá vyrovnávat fluktuace v elektrorozvodné síti, jež jsou důsledkem kolísání dodávek solární a větrné energie. Tímto způsobem může být i energie z obnovitelných zdrojů 100% flexibilní a lze ji využívat v takovou dobu a na takovém místě, jak je třeba.

Posilováním využití energie z obnovitelných zdrojů, jako například větrné energie, přináší projekt cenný příspěvek pro cíl EU, kterým je zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie do roku 2020 na 20%.

„Hybridní elektrárna ENERTRAG znamená milník pro systémovou integraci obnovitelných zdrojů energie. Vodík představuje optimální cestu pro integraci obnovitelných zdrojů energie do oblastí mobility a vytápění,“ komentoval projekt Jörg Müller, CEO společnosti ENERTRAG.

► DALŠÍ INFORMACE

<https://www.enertrag.com/en/project-development/hybrid-power-plant.html>

Další informace o projektech EFRR v Braniborsku jsou k dispozici na webových stránkách řídicího orgánu:
www.efre.brandenburg.de

▶EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

▶PODNIKAJÍCÍ ŽENY PODPORUJÍ VÝVOZ A PODNIKATELSKÉ DOVEDNOSTI

Více než 200 britských a francouzských podnikatelek se spojilo do inovační podnikatelské sítě přes kanál La Manche, aby se daly dohromady za účelem podpory podnikatelských dovedností, vývozu a vhodných postupů.

Projekt B.NEW – Podnikatelská síť žen v businessu (Business and Network of Enterprising Women) – vznikl v roce 2009 za účelem sdružení talentovaných žen podnikajících v Bretani (FR), Cornwallu a Hampshire (UK). Cílem bylo vytvořit síť přes kanál La Manche, která by napomáhala zakládání podniků vedených ženami a usnadňovala jejich mezinárodní rozvoj. Od zahájení projektu se k síti B.NEW připojilo více než 200 britských a francouzských podnikatelek.

Tyto ženy působí v celé řadě sektorů, od módy a podnikatelského poradenství po turistický ruch, řemesla, design a produkci filmů.

Jedním z primárních cílů této organizace je pomáhat ženám založit a rozvíjet vlastní podnikání a síť může pomoci získat pro nové podnikatelky přístup ke zkušeným kolegyním na obou stranách kanálu. Díky síti kontaktů se rovněž otevírají dveře rozvoji exportu přes kanál.

Projekt B.NEW se snaží sdílet nejlepší postupy v oblasti podnikání žen v Anglii a Bretani a rozvíjet mezikulturní a podnikatelské vztahy mezi podnikatelkami z obou zemí. Síť vytvořila databázi podniků zapojených do projektu B.NEW. Takto projekt podporuje internacionalizaci podnikání a též pomáhá ženám-podnikatelkám získat přístup k evropským a národním financím. Na webových stránkách sítě funguje fórum, které umožňuje členkám sdílet své zkušenosti a nejlepší postupy při vytváření nových kontaktů.

Celkové náklady:
1 783 000 EUR
Příspěvek EU:
891 000 EUR

Projekt B.NEW také podporuje učení jazyků a pomáhá porozumět zakládání podniků a rozvoji IT. Do činností, které síť pořádá a které zahrnují například workshopy, školicí kurzy a příležitosti pro propojování, se zapojilo celkem asi 400 podnikatelských subjektů. Více než 60 žen se také účastnilo jazykových kurzů a kurzů IKT.

Další rolí projektu B.NEW je porozumění dynamice ženského podnikání. V tomto směru projekt podnikl první kroky, když zorganizoval srovnávací průzkum situace podnikajících žen na různých územích. Za tímto účelem proběhla jednání u kulatého stolu a byly vedeny rozhovory s cílem identifikovat bariéry, na něž ženy-podnikatelky narážejí, stejně jako potenciální opatření, která by je mohla odstraňovat. Projekt bude navíc formulovat pro rozhodující činitele jak ve Francii, tak v Anglii doporučení, jejichž realizace by mohla podpořit podnikání žen.

Projekt byl financován z EFRR prostřednictvím programu INTERREG IV a přeshraniční spolupráce mezi Francií a Anglií (La Manche) s celkovým cílem vytvoření nových podniků a pracovních míst a zlepšení přístupu ke kvalifikovaným pracovním místům pro ženy na obou stranách kanálu La Manche.

▶DALŠÍ INFORMACE

<http://www.bnew-project.eu/>

► PŘIPRAVOVANÉ AKCE

19. LEDNA 2015

_Brusel (BE)

Finanční nástroje
podporující fondy ESI

4.–6. ÚNORA 2015

_Riga (LV)

Druhá konference
o politice soudržnosti EU

5. BŘEZNA 2015

_Brusel (BE)

Jak mohou regionální
a místní partneři
spolupracovat na plnění
cílů strategie Evropa 2020

Další informace o těchto akcích najdete v části
Program na webové stránce Inforegio:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_cs.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_cs.cfm)

ZŮSTAŇTE VE SPOJENÍ

 www.ec.europa.eu/inforegio

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Platforma GR REGIO pro spolupráci

 www.flickr.com/euregional

 Zaregistrujte se k odběru našeho zpravodajství „REGIOFLASH“
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Úřad pro publikace

Evropská komise,
Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku
Komunikace – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1, B-1160 Brusel
Courriel: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_cs.cfm

